Podpisany przez:
Marcin Andrzej Kuchciński
dnia 9 listopada 2026 r.

Uchwała nr 50/817/26/VII
Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego

z dnia 9 listopada 2026 r.

w sprawie zatwierdzenia raportu z monitoringu wdrażania „Warmińsko-Mazurskiego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2023-2025”

Na podstawie art. 11 ust. 2 pkt 9, art. 14 ust. 1 pkt 4 i art. 41 ust. 1, ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz.U. z 2026 poz. 720 z późn. zm.), art. 21 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2026 poz. 639 z późn. zm.), w związku z Umową Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce z 30 czerwca 2022 r. oraz w związku z Uchwałą Nr 30/462/23/VI Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 lipca 2023 r. w sprawie przyjęcia dokumentu pn. „Warmińsko-Mazurski Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2023-2025” uchwala się, co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się raport z monitoringu wdrażania „Warmińsko-Mazurskiego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2023-2025”, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Dyrektorowi Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zarządu Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Marcin Kuchciński

Załącznik do uchwały nr 50/817/26/VII
Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 9 listopada 2026 r.

Zarząd Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Raport z monitoringu wdrażania

Warmińsko-Mazurskiego Planu Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2023-2025

Olsztyn 2026

Opracowanie:
Zespół ds. badań i analiz
Biuro Rozwoju Społecznego
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Dokument został opracowany w ramach projektu „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur” dofinansowanego z Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027, Priorytet IV Spójność społeczna i zdrowie, Działanie 04.13 Wysokiej jakości system włączenia społecznego, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus

Spis treści

Wykaz skrótów 4
Wprowadzenie 6
I. Obszar – Rodzina 7
II. Obszar – Piecza zastępcza 21
III. Obszar – Osoby starsze 27
IV. Obszar – Osoby z niepełnosprawnościami 38
V. Obszar – Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (wcześniej: Osoby z zaburzeniami psychicznymi i w kryzysie psychicznym) 44
VI. Obszar – Osoby w kryzysie bezdomności 49
VII. Obszar – Obywatele państw trzecich, migranci 56
VIII. Rezultaty wspólne we wszystkich obszarach 58
Wskaźniki 66

Wykaz skrótów

ATW	AKADEMIA TRZECIEGO WIEKU
BUR	BAZA USŁUG ROZWOJOWYCH
CIS	CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ
CUS	CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH
CZP	CENTRUM ZDROWIA PSYCHICZNEGO
DPS	DOM POMOCY SPOŁECZNEJ
FEWiM 2021-2027	FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WARMII I MAZUR 2021-2027
GUS	GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
JST	JEDNOSTKA SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
KCPU	KRAJOWE CENTRUM PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM
KFS	KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY
KIS	KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ
KPO	KRAJOWY PLAN ODBUDOWY
MEN	MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
MRPiPS	MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
MRPiPS-03	SPRAWOZDANIE ROCZNE Z UDZIELONYCH ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ – PIENIĘŻNYCH, W NATURZE I USŁUGACH
MRPiPS-05	WYBRANE INFORMACJE O DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ O ZASIĘGU GMINNYM, POWIATOWYM I REGIONALNYM ORAZ O PLACÓWKACH CAŁODOBOWEJ OPIEKI PROWADZONYCH W RAMACH DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I STATUTOWEJ
MZ	MINISTERSTWO ZDROWIA
NFZ	NARODOWY FUNDUSZ ZDROWIA
NGO	NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATION (ORGANIZACJA POZARZĄDOWA)
ONZ	ORGANIZACJA NARODÓW ZJEDNOCZONYCH
OPS	OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
PCPR	POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

PFRON	PAŃSTWOWY FUNDUSZ REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
ROPS	REGIONALNY OŚRODEK POLITYKI SPOŁECZNEJ URZĘDU MARSZAŁKOWSKIEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W OLSZTYNIE
SAN	SPOŁECZNA AGENCJA NAJMU
SPS WiM	SPÓJNA POLITYKA SPOŁECZNA WARMII I MAZUR
SRUS	STRATEGIA ROZWOJU USŁUG SPOŁECZNYCH, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)
UTW	UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU
WTZ	WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ
ZAZ	ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ

Wprowadzenie

Warmińsko-Mazurski Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2023-2025 (dalej: Plan) został opracowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, przy wsparciu Zespołu ds. rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji w województwie warmińsko-mazurskim, powołanego Uchwałą Nr 62/717/22/VI Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 grudnia 2022 r., składającego się z ekspertów zewnętrznych.

Jego ogólnowojewódzki charakter umożliwia zaplanowanie procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych w sposób uporządkowany, ustrukturyzowany, w oparciu o dostępne środki europejskie, krajowe i samorządowe.

Założenia Planu wynikają z przeprowadzonej diagnozy realizacji i zapotrzebowania na świadczenie konkretnych usług społecznych w poszczególnych grupach objętych interwencją.

Obszary interwencji wyodrębnione w Planie są zbieżne m.in. z obszarami wynikającymi ze Strategii Rozwoju Usług Społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.), tj.:

1A. Rodzina

1B. Piecza zastępcza

2. Osoby starsze

3. Osoby z niepełnosprawnościami

4. Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (wcześniej: Osoby z zaburzeniami psychicznymi i w kryzysie psychicznym)

5. Osoby w kryzysie bezdomności

6. Obywatele państw trzecich, w tym migranci.

Na potrzeby monitoringu opracowano katalog wskaźników określających stopień osiągnięcia założonych rezultatów.

I. Obszar – Rodzina

Prognozowane rezultaty:

- **Wzrost liczby CUS w województwie warmińsko-mazurskim**

CUS-y to jednostki organizacyjne gminy, mające służyć rozwojowi i integracji usług społecznych organizowanych i świadczonych na poziomie lokalnym. W latach 2022-2024 w województwie funkcjonowały 4 CUS-y (w Elblągu, Srokowie, Kurzętniku, gminie wiejskiej Górowo Iławeckie), w 2025 r. utworzono kolejny, tj. w Lubominie.

W 2025 r. odsetek gmin w województwie warmińsko-mazurskim, w których utworzono centrum usług społecznych wyniósł 0,9%. Jednocześnie w gminach nie powstają inne miejsca koordynacji usług społecznych.

WSKAŹNIK

Odsetek gmin, w których zostało utworzone centrum usług społecznych (SRUS-W2): 2025 r. – 0,9% ↑

Odsetek gmin, w których zostało utworzone miejsce koordynacji usług społecznych (SRUS-W3): 2025 r. – 0% –

W latach 2024-2025 w ramach realizacji projektu niekonkurencyjnego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej pt. „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur” zorganizowano szereg niżej wymienionych działań mających na celu promocję CUS oraz poszerzanie wiedzy dotyczącej procesu tworzenia i funkcjonowania tego typu jednostek, w tym m.in. warsztaty pn. „CUS w pigułce” dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego i ośrodków pomocy społecznej, doradztwo specjalistyczne w 3 obszarach: gotowości ops do utworzenia CUS – dla 28 gmin, diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej – dla 40 gmin, aspektów prawnych – dla 39 gmin oraz wizyta studyjna krajowa (do województw mazowieckiego i kujawsko-pomorskiego).

Ponadto, w ramach projektu wyprodukowano spot dotyczący działalności centrów usług społecznych z województwa warmińsko-mazurskiego oraz rozwoju usług społecznych świadczonych w środowiskach lokalnych. Celem spotu jest promocja CUS i usług społecznych, przełamanie stereotypów dotyczących pomocy społecznej oraz upowszechnianie zaangażowania społecznego. Spot jest promowany w mediach społecznościowych.

W 2025 r. doradczynie ROPS przeprowadziły także doradztwo dla 30 JST/CUS/OPS w zakresie rozwoju usług społecznych, kluczowych zagadnień związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem CUS-ów oraz opracowywaniem lokalnych planów deinstytucjonalizacji usług społecznych.

W okresie kwiecień-czerwiec 2025 r., w ramach ww. projektu, zorganizowano szkolenie dla pracowników JST, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie szkoleń dla pracowników centrum usług społecznych (forma hybrydowa - ze szkolenia skorzystało 80 osób).

W 2024 r. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej zlecił realizację badania, którego efektem był raport dotyczący sytuacji rodzin z dziećmi w województwie warmińsko-mazurskim i realizowanych na ich rzecz usług społecznych. Raport zawiera informacje na temat potrzeb w zakresie wsparcia rodzin z dziećmi, identyfikację problemów

i zasobów w obszarze polityki prorodzinnej wraz z określeniem dostępności instytucji i podmiotów ekonomii społecznej, w tym organizacji pozarządowych świadczących pomoc oraz usługi społeczne na rzecz rodzin. Opracowane, w ramach raportu, wnioski i rekomendacje mają za zadanie wsparcie gmin w planowaniu usług społecznych i skutecznych działań na rzecz rodzin[1].

Istotnym narzędziem wsparcia procesu powstawania CUS w regionie są niewątpliwie środki unijne. W 2025 r. ogłoszono 2 nabory w ramach Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 – jeden w ramach Działania 9.4 Usługi społeczne dla osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i drugi z tego samego zakresu, ale dla obszaru ZIT MOF Elbląga. Zakres wsparcia objął tworzenie i/lub funkcjonowanie centrów usług społecznych i rozwój dostarczanych przez nie usług. Dofinansowanie w ramach ogłoszonych naborów otrzymało 27 gmin, w tym 3 na funkcjonowanie i 24 na utworzenie CUS (łączna kwota dofinansowania – 77 224 623,16 zł). Środki przeznaczane są głównie na usługi dla rodzin, osób starszych, osób z niepełnosprawnością i ich opiekunów oraz działania aktywizujące społeczność lokalną.

- **Wzrost liczby osób, korzystających z poradnictwa specjalistycznego, w szczególności dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami i/lub zagrożonych niepełnosprawnością**

Poradnictwo specjalistyczne stanowi formę wsparcia rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych lub doświadczających trudności wychowawczych. Sprzyja ono przede wszystkim poprawie funkcjonowania rodziny. W 2022 r. w województwie funkcjonowało 216 jednostek specjalistycznego poradnictwa, a w 2025 r. liczba tego typu placówek spadła do 180 . Zmniejszająca się liczba jednostek specjalistycznego poradnictwa, wpływająca negatywnie na dostępność usług, może wynikać z różnych przyczyn, m.in.: braków kadrowych, czy też braku finansowania działalności jednostek.

Jak wynika z danych ze Sprawozdania MRPiPS-03 liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego: prawnego, psychologicznego, rodzinnego systematycznie się zmniejsza (z 13 559 w 2022 r. do 9 951 w 2025 r.). W 2025 r. poradnictwo realizowane było w różnym stopniu w 59 gminach województwa (najwięcej osób skorzystało ze wsparcia w gminie Olsztyn – 1 187 osób). W dalszym ciągu w województwie występują jednak powiaty, w których nie zapewniano tego typu wsparcia. W 2025 r. poradnictwo specjalistyczne nie było dostępne w żadnej z gmin powiatów oleckiego i węgorzewskiego.

Jednocześnie w latach 2022-2025 odsetek osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego, w tym rodzinnego w liczbie mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego zmniejszył się z 1% do 0,7%.

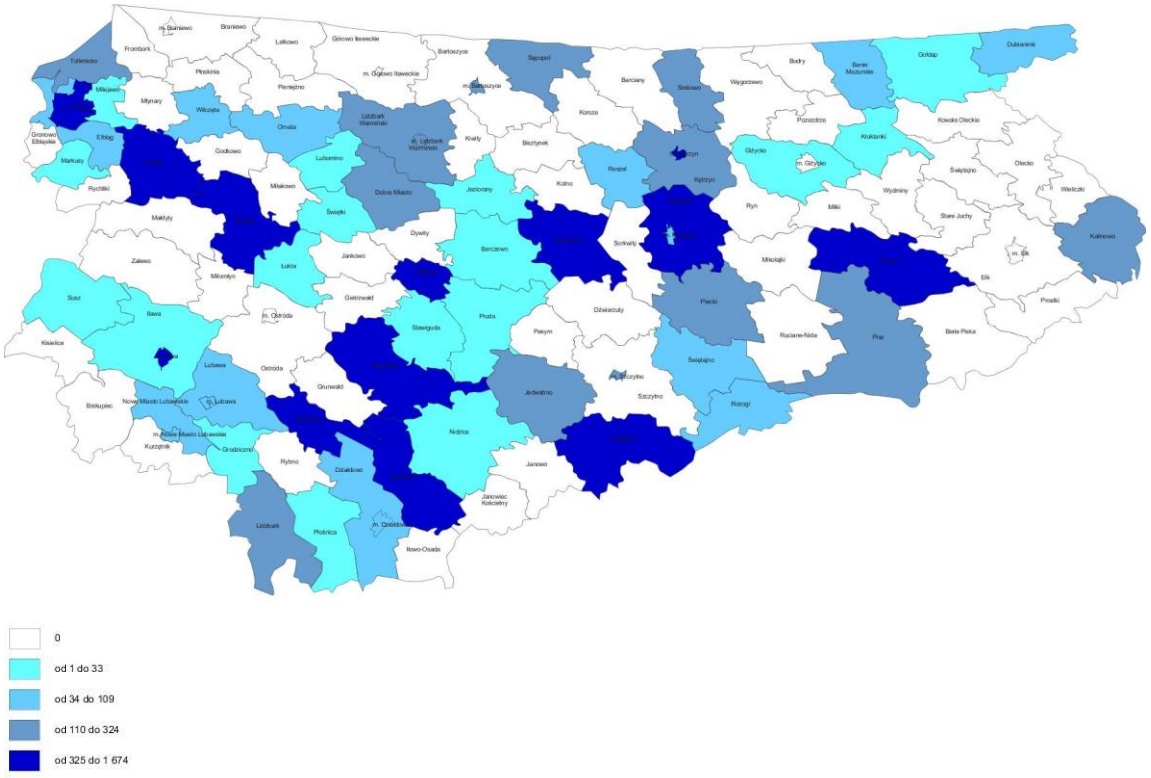
WSKAŹNIK

Odsetek osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego, w tym rodzinnego w liczbie mieszkańców województwa: 2025 r. – 0,7% ⬇

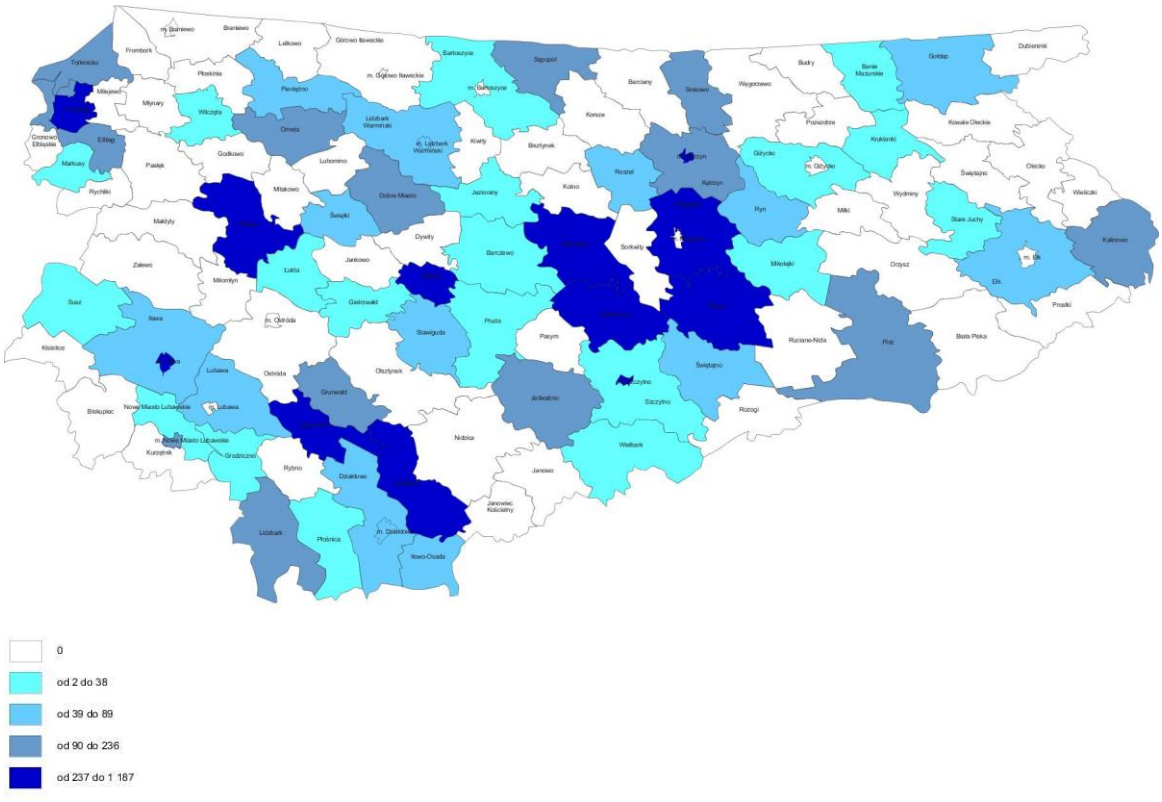
[1] https://sps.warmia.mazury.pl/badania/badania-i-analizy/badanie-dotyczace-sytuacji-rodzin-z-dziecmi

Mapa 1. Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, rodzinnego) w 2022 r. i 2025 r.

2022 r.

2025 r.

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-03 za 2022 r. i 2025 r.

Kolejnym elementem wsparcia dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością są usługi zespołów wczesnego wspomagania rozwoju. Ich celem jest jak najwcześniejsze rozpoznanie indywidualnych potrzeb dziecka oraz podjęcie kompleksowych działań terapeutycznych, edukacyjnych i rehabilitacyjnych, które wspierają rozwój psychoruchowy, poznawczy, społeczny i emocjonalny, zwiększając szanse na osiągnięcie przez dziecko maksymalnego poziomu samodzielności oraz ograniczając skutki występujących trudności rozwojowych.

W latach 2022-2025 liczba dzieci korzystających z usług zespołów wczesnego wspomagania rozwoju wzrosła z 2 680 w 2022 r. do 3 252 w 2025 r., przy czym najwyższą wartość odnotowano w 2024 r. – 3 264 dzieci.

WSKAŹNIK

Liczba dzieci korzystających z usług zespołów wczesnego wspomagania rozwoju: 2025 r. – 3 252 ↑

W ramach działań na rzecz wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością w latach 2023-2024 realizowano m.in. program Kompleksowe wsparcie dla rodzin „Za życiem”. Program realizowany był w 9 powiatach: bartoszyckim, braniewskim, działdowskim, gołdapskim, kętrzyńskim, ostródzkim, piskim, szczycieńskim i węgorzewskim[2].

- **Wzrost liczby dzieci do 6 r.ż. korzystających z opieki instytucjonalnej (żłobki, kluby dziecięce, dzienni opiekunowie, przedszkola i punkty przedszkolne) w środowisku lokalnym**

W ciągu ostatnich kilku lat liczba żłobków funkcjonujących na terenie województwa warmińsko-mazurskiego uległa zwiększeniu. W 2022 r. funkcjonowało 105 żłobków, natomiast w 2025 r. – 130. W 2025 r. największa liczba żłobków znajdowała się w Olsztynie – 30, Elblągu – 14 oraz Ełku – 13. W porównaniu do roku poprzedniego, kiedy w 74 gminach regionu żłobki w ogóle nie funkcjonowały, w 2025 r. gmin takich było 73. Najmniejsza dostępność opieki żłobkowej występowała w powiatach elbląskim, nidzickim, piskim i węgorzewskim, w których funkcjonował tylko jeden żłobek. Łączna liczba miejsc w żłobkach w 2025 r. wynosiła 5 329 i w porównaniu z 2022 r. wzrosła o 1 082 (wzrost o 25,5%).

Odsetek dzieci do 3 r.ż. objętych opieką instytucjonalną (żłobki, kluby dziecięce) w województwie warmińsko-mazurskim wzrósł z 17,2% w 2022 r. do 23,3% w 2024 r.[3]

WSKAŹNIK

Odsetek dzieci do 3 r.ż. objętych opieką instytucjonalną (żłobki, kluby dziecięce): 2024 r. – 23,3% ↑

Otwarcie nowych placówek oraz utrzymanie istniejących jest możliwe m.in. dzięki funkcjonującemu od 2013 r. rządowemu programowi rozwoju instytucji opieki nad

[2] Raport z monitoringu wdrażania, w latach 2023-2024, Wojewódzkiego programu wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami na lata 2021-2026

[3] Dane dotyczą 2024 r., ponieważ dane za 2025 r. nie były dostępne w chwili opracowywania dokumentu (na dzień 28.10.2026 r.).

dziećmi do lat 3 – aktualnie „Aktywny Maluch". Program pozwala pokryć w części zapotrzebowanie na miejsca dla dzieci w żłobkach.

Tabela 1. Realizacja Programu „Aktywny Maluch"[4] w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
liczba jednostek, które uzyskały dofinansowanie	*	32	52	14
liczba osób objętych wsparciem	*	886	1 738	301
łączna kwota dofinansowania w zł	*	7 700 237	16 683 338	8 870 161

*w 2022 r. program pod nazwą „Maluch+" nie był realizowany ze względu na brak ogłoszenia naboru
Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie

Inną formą opieki nad dziećmi do lat 3 są dzienni opiekunowie. Opieka ta jest realizowana w warunkach zbliżonych do środowiska rodzinnego, w małych grupach dzieci. Liczba dziennych opiekunów w województwie warmińsko-mazurskim systematycznie rośnie – w 2025 r. było ich 92, tj. o 33 więcej niż w 2022 r. W 2025 r. pod opieką dziennych opiekunów pozostawało 508 dzieci.

W 2025 r. liczba przedszkoli (wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach) wyniosła 740 (o 41 mniej niż w 2022 r.). Zgodnie z danymi GUS, w 2025 r. nie było żadnej gminy, na terenie której nie funkcjonowałoby przedszkole. Najwięcej przedszkoli, liczonych łącznie z oddziałami przedszkolnymi w szkołach, działało w największych miastach regionu – w Olsztynie (88 placówek), Elblągu (48 placówek) oraz Ełku (27 placówek). W 2025 r. z miejsc w przedszkolach skorzystało łącznie 44 094 dzieci (50 838 w 2022 r.), a odsetek dzieci objętych edukacją przedszkolną wzrósł z 88,8% w 2022 r. do 94,0% w 2025 r.

WSKAŹNIK

Odsetek dzieci objętych edukacją przedszkolną: 2025 r. – 94,0% ⬆

- **Wzrost liczby odbiorców programów i działań profilaktycznych**

Realizacja programów profilaktycznych jest ważnym elementem m.in. systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. W 2024 roku przynajmniej jeden program rekomendowany realizowano w 79 gminach (62 gminy w 2022 roku). W programach uczestniczyło: 21 339 uczniów (13 468 uczniów w 2022 roku), 3 845 rodziców (3 350 rodziców w 2022 roku) oraz 1 563 nauczycieli i wychowawców (967 nauczycieli i wychowawców w 2022 roku). Łącznie na realizację programów rekomendowanych w gminach wydatkowano ponad 1 mln zł (635 426 zł w 2022 roku). Ponadto w 87 gminach realizowano programy profilaktyczne spoza systemu rekomendacji (100 gmin w 2022 roku). W programach uczestniczyło: 40 857 uczniów (52 195 uczniów w 2022 roku), 7 365 rodziców (12 737 rodziców w 2022 roku) oraz 1 886 nauczycieli i wychowawców (2 381 nauczycieli i wychowawców w 2022 roku).

[4] Program pod nazwą „Aktywny Maluch" realizowany jest od 2024 r., wcześniej funkcjonował pod nazwą „Maluch+"

Łącznie na realizację programów spoza systemu rekomendacji w gminach wydatkowano prawie 2 mln zł[5].

W działania profilaktyczne w województwie warmińsko-mazurskim włącza się również policja. Ze sprawozdań z zakresu rozpoznania i profilaktycznej pracy policji na rzecz zapobiegania demoralizacji nieletnich oraz patologii wynika, iż w większości jednostek funkcjonariusze organizowali spotkania oraz realizowali programy informacyjno-edukacyjne. „Zanim będzie za późno" to program skierowany do rodziców uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Realizowany jest na terenie całego województwa przez Komendę Wojewódzką Policji w Olsztynie oraz Kuratorium Oświaty w Olsztynie, przy współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Olsztynie, komendami powiatowymi oraz miejskimi policji, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz mediami lokalnymi. W 2025 roku zrealizowano 220 spotkań, w których uczestniczyło ponad 7 000 rodziców i opiekunów uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych[6].

W każdym roku przekazywane są również środki finansowe na zadania realizowane przez organizacje pozarządowe w obszarze profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia psychicznego, w ramach konkursów ofert, w tym m.in. na kampanie, konferencje, spotkania, itp. W 2025 roku Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego przekazał 154 800 zł siedmiu organizacjom pozarządowym na realizację 9 zadań, z których łącznie skorzystały 10 304 osoby. W 2024 roku gminy przekazały organizacjom pozarządowym 8 315 464 zł (dane za 2025 rok udostępnione zostaną jesienią 2026 roku, w raporcie KCPU)[7].

Przeciwdziałanie problemom opiekuńczo-wychowawczym odbywa się m.in. poprzez realizację ogólnopolskiego programu „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców". Jego głównym celem jest rozwój kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów, do których należą m.in. umiejętności komunikacyjne, budowanie relacji, rozwiązywanie konfliktów. Z informacji przekazanych przez powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej/centra usług społecznych i poradnie psychologiczno-pedagogiczne wynika, że w latach 2024-2025 liczba jednostek realizujących program „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców" znacząco wzrosła, podobnie jak liczba uczestników. W 2024 r. realizację programu zadeklarowały 34 jednostki w całym województwie, które przeszkoliły 515 osób. W 2025 r. liczba jednostek realizujących „Szkołę dla Rodziców…" wzrosła do 44, natomiast liczba uczestników zajęć wyniosła 806 osób[8].

[5] Warmińsko-Mazurski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2027-2031

[6] Tamże

[7] Tamże

[8] Raport z monitoringu wdrażania w latach 2024-2025 „Warmińsko-Mazurskiego Programu Polityki Prorodzinnej na lata 2022-2026"

Innym rodzajem inicjatyw w obszarze realizacji działań profilaktycznych mających na celu ograniczenie problemów społecznych i zdrowotnych w regionie są programy z obszaru profilaktyki zdrowotnej. W ramach Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, ani w 2024 r., ani w 2025 r., nie realizowano jednak tego typu działań. W 2025 r. ogłoszono nabór na realizację projektu mającego na celu realizację Programu polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i wczesnego wykrywania nadwagi i otyłości wśród uczniów klas I-III szkół podstawowych z terenu województwa warmińsko-mazurskiego. W związku z tym, że nie wpłynął żaden wniosek nabór został unieważniony.

WSKAŹNIK

Liczba osób objętych programem polityki zdrowotnej (FEWiM): 2025 r. – 0

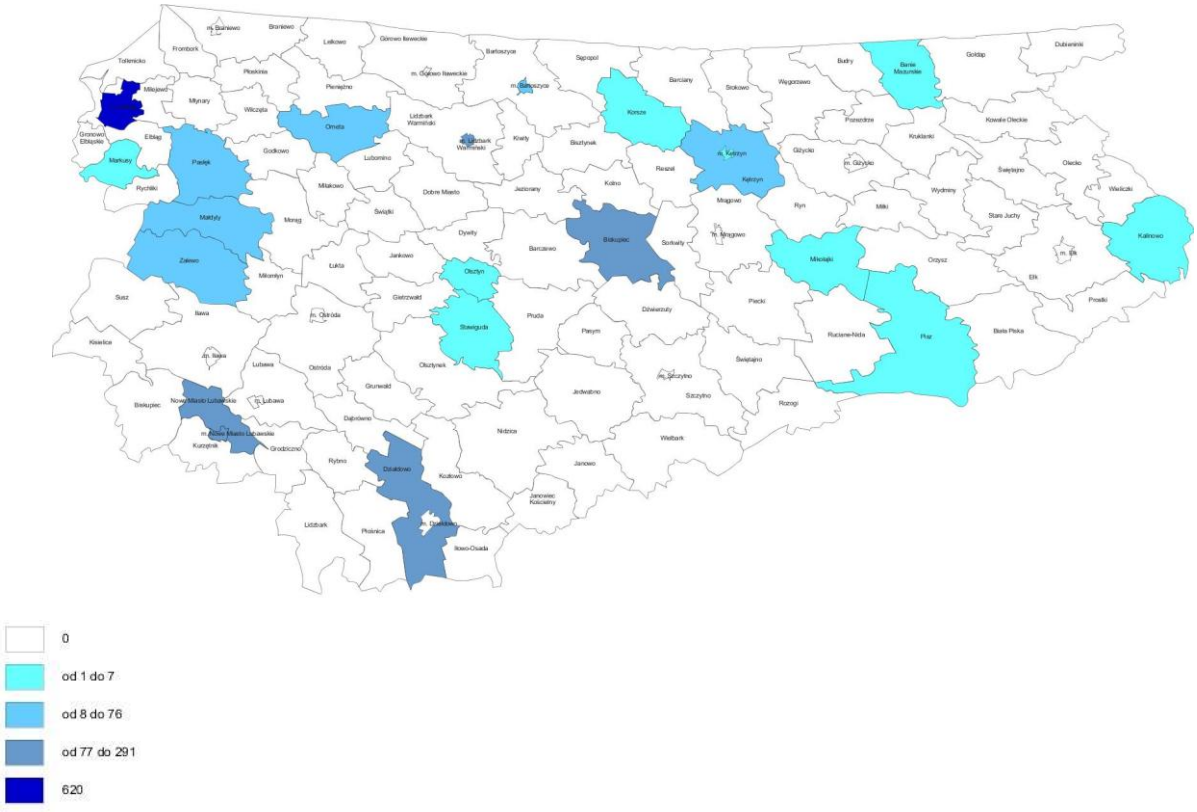
Liczba wdrożonych programów polityki zdrowotnej (FEWiM): 2025 r. – 0

- **Wzrost liczby rodzin w kryzysie korzystających ze wsparcia specjalistycznego, w tym w formie interwencji kryzysowej**

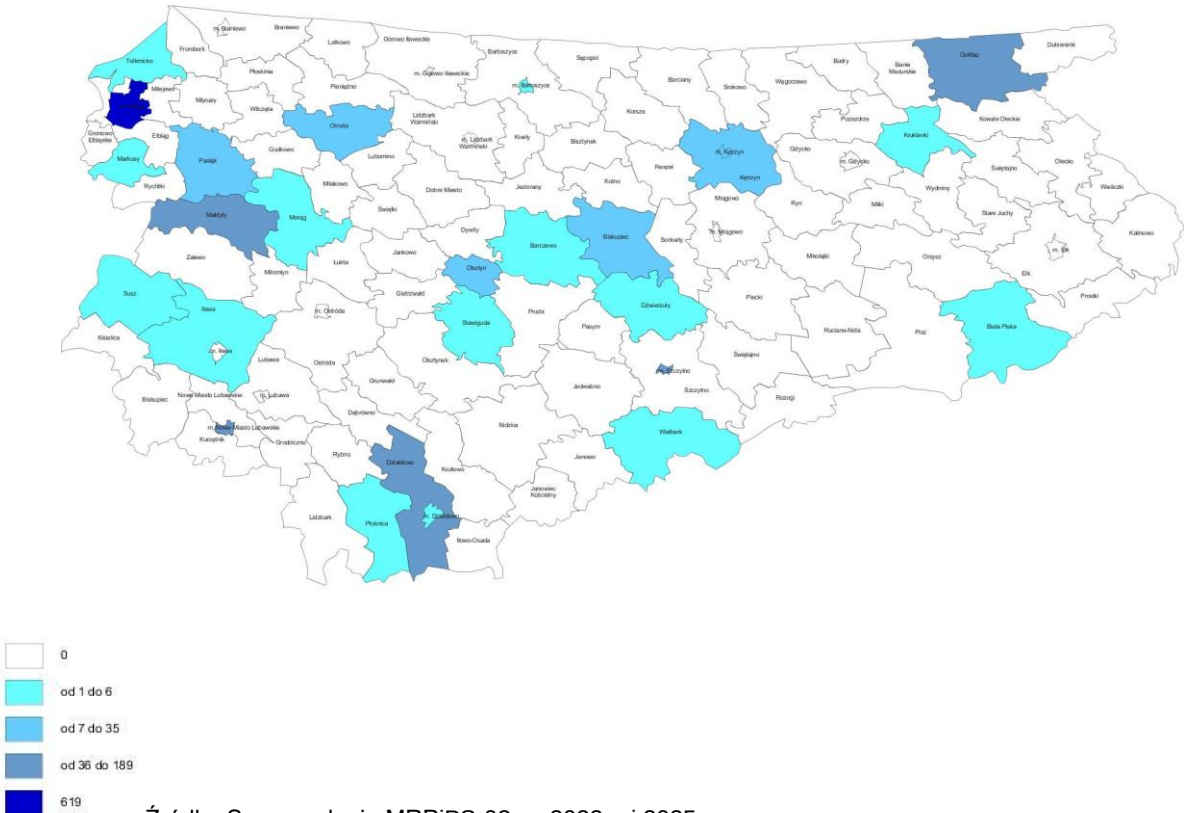
Interwencja kryzysowa jest ważną formą wsparcia osób szczególnie narażonych na wykluczenie społeczne, tj.: dzieci, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, osób w kryzysie zdrowia psychicznego, osób w kryzysie bezdomności. Stanowi ona zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, przywrócenie równowagi psychicznej oraz umiejętności radzenia sobie, co zapobiega przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencja kryzysowa obejmuje działania skierowane do osób doświadczających nagłych zdarzeń życiowych, tj. przemoc, utrata bliskiej osoby, wypadki, inne sytuacje prowadzące do silnego obciążenia psychicznego. Szybkie udzielenie wsparcia pozwala ograniczyć negatywne skutki kryzysu oraz zapobiega pogłębieniu problemów. Istotnym celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie osobie poczucia bezpieczeństwa poprzez wsparcie psychologiczne, emocjonalne, prawne, dzięki czemu możliwe jest zmniejszenie ryzyka wystąpienia długotrwałych konsekwencji zdarzenia. W 2025 r. interwencja kryzysowa była realizowana w 26 gminach województwa warmińsko-mazurskiego, wobec 21 gmin w 2022 r. Pomimo wzrostu liczby gmin oferujących tę formę wsparcia, nadal występowały obszary pozbawione dostępu do usługi. Dotyczyło to sześciu powiatów: braniewskiego, ełckiego, mrągowskiego, nidzickiego, oleckiego i węgorzewskiego, na terenie których interwencja kryzysowa nie była świadczona w żadnej z gmin.

Mapa 2. Liczba osób objętych interwencją kryzysową w województwie warmińsko-mazurskim w 2022 r. i 2025 r.

2022 r.

2025 r.

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-03 za 2022 r. i 2025 r.

W latach 2022-2023 nastąpił znaczny spadek liczby osób objętych interwencją kryzysową – z 1 642 do 1 262 (o 380 osób). Od 2023 r. obserwuje się z kolei systematyczny wzrost liczby osób objętych tą formą wsparcia: 2024 r. – 1 309, 2025 r. – 1 350. W 2025 r. najwięcej osób skorzystało ze wsparcia w Elblągu – 619 osób.

WSKAŹNIK

Liczba osób objętych interwencją kryzysową: 2025 r. – 1 350

Tabela 2. Liczba rodzin i osób objętych interwencją kryzysową w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
liczba rodzin objętych interwencją kryzysową	534	392	438	492
liczba osób objętych interwencją kryzysową	1 642	1 262	1 309	1 350

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MRPiPS-03

Kolejnym działaniem wspierającym rodziny jest pomoc udzielana przez rodziny wspierające. Zgodnie z zapisem art. 29 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Pomoc ze strony rodzin wspierających stanowi ważny element działań profilaktycznych, przyczyniając się do poprawy dobrostanu rodzin. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w: opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Dzięki temu możliwe jest przekazywanie praktycznych wzorców funkcjonowania, wzmacnianie kompetencji rodzicielskich oraz budowanie poczucia bezpieczeństwa i sprawczości członków rodziny.

W 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim funkcjonowało 10 rodzin wspierających, najwięcej w Elblągu - 6. W porównaniu do ubiegłych lat jest to znaczny rozwój tej formy wsparcia (w 2022 r. rodziny wspierające w województwie nie funkcjonowały). Wzrost liczby rodzin wspierających w województwie warmińsko-mazurskim jest efektem realizowanego przez PCPR-y oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie, a także Elbląskie Centrum Usług Społecznych, projektu strategicznego, którego celem jest wsparcie systemu pieczy zastępczej w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2023-2027.

WSKAŹNIK

Liczba rodzin wspierających: 2025 r. – 10

Usługi świadczone przez asystenta rodziny stanowią kolejny element systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Celem pracy asystenta jest wzmacnianie kompetencji rodziny, rozwijanie jej samodzielności oraz zwiększanie zdolności do przezwyciężania problemów życiowych. Działania asystenta przyczyniają się do poprawy funkcjonowania rodziny, ograniczenia ryzyka wykluczenia społecznego oraz zapobiegają umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.

W latach 2022-2025, w województwie warmińsko-mazurskim, liczba asystentów utrzymywała się na porównywalnym poziomie (180 asystentów). W 2025 r. asystenci pracowali z 2 253 rodzinami, co stanowi wzrost o 150 rodzin w stosunku do 2022 r.

Jednocześnie w 2025 r. tylko 45,9% rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych objętych było wsparciem asystentów rodziny. Co prawda odsetek ten wzrósł w stosunku do 2022 r. o ponad 6 p.p., jednakże wciąż nie jest on zadowalający. Wiąże się to bezpośrednio z brakami kadrowymi i niedoborem asystentów rodziny na rynku pracy.

WSKAŹNIK

Odsetek rodzin objętych pracą asystentów rodziny w liczbie rodzin objętych pomocą społeczną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych: 2025 r. – 45,9%

Tabela 3. Liczba asystentów i rodzin objętych pracą asystentów rodziny w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
liczba asystentów rodziny	172	177	180	184
liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	2 103	2 161	2 163	2 253

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Oceny zasobów pomocy społecznej województwa warmińsko-mazurskiego”

Wsparciu gmin w realizacji ww. formy wsparcia służy m.in. ministerialny program „Asystent rodziny”. W 2025 r. udział w programie wzięło 108 gmin, obejmując wsparciem 167 osób (kwota dofinansowania 3 184 690 zł). To zauważalny wzrost w porównaniu do 2022 r., kiedy z programu skorzystały 24 gminy, a wsparciem objęto 33 osoby.

Tabela 4. Realizacja programu „Asystent rodziny” w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
liczba jednostek realizujących program	24	66	109	108
liczba osób objętych wsparciem	33	130	169	167
łączna kwota dofinansowania w zł	100 140	905 919	3 249 830	3 184 690

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie

Działania mające na celu wsparcie rodzin ujęte zostały również w projektach dofinansowanych ze środków unijnych, w ramach Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027. Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej w 2025 r. wyniosła 4 084, tj. aż o 3 419 więcej niż w 2024 r.

WSKAŹNIK

Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej (FEWiM): 2025 r. – 4 084

Ponadto według danych pozyskanych przez ROPS na potrzeby monitoringu wskaźników ujętych w Warmińsko-Mazurskim Planie Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2023-2025, odsetek gmin w województwie warmińsko-mazurskim, na terenie których, w latach 2022-2025, działał interdyscyplinarny zespół wsparcia rodziny nieznacznie się zmniejszył: z 8,6% w 2022 r. do 7,8% w 2025 r. Według deklaracji taki zespół działał

WSKAŹNIK

Odsetek interdyscyplinarnych zespołów wsparcia rodziny działających na terenie każdego powiatu (SRUS-W8): 2025 – 7,8% (wskaźnik dla województwa)

w powiatach: olsztyńskim (gmina Biskupiec, gmina Kolno), bartoszyckim (gmina miejska Górowo Iławeckie, gmina Sępopol), nidzickim (gmina Nidzica), ełckim (gmina miejska Ełk), ostródzkim (gmina miejska Ostróda), piskim (gmina Pisz) oraz w Elblągu.

- **Wzrost liczby miejsc opieki i wychowania w placówkach wsparcia dziennego**

Rozwój placówek wsparcia dziennego jest ważny z perspektywy zwiększania dostępności usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Działalność placówek ukierunkowana jest na zapewnienie dzieciom i młodzieży opieki, wychowania, pomocy w nauce oraz organizacji czasu wolnego, a także prowadzenie działań profilaktycznych i socjoterapeutycznych. Realizacja tych działań przyczynia się do wzmacniania potencjału rodzin oraz ograniczania czynników ryzyka prowadzących do wykluczenia społecznego. Placówki wsparcia dziennego umożliwiają udzielenie pomocy w naturalnym środowisku, wzmacniając więzi rodzinne i społeczne. Istotnym aspektem ich działalności jest współpraca z rodziną, szkołami, asystentami rodziny oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Zintegrowane działania różnych instytucji umożliwiają wczesną identyfikację problemów opiekuńczo-wychowawczych, skuteczne planowanie pomocy i wzmacnianie kompetencji rodzicielskich.

W 2025 r. placówki wsparcia dziennego funkcjonowały w 27 gminach województwa warmińsko-mazurskiego (najwięcej w gminie Olsztynek – 14 i gminie Nidzica – 12). W latach 2022-2025 ich liczba pozostawała na podobnym poziomie. Znacznie wzrosła z kolei liczba miejsc w tych placówkach, co świadczy o zapotrzebowaniu i konieczności rozwijania tej formy wsparcia. Jednocześnie dostęp do placówek wsparcia dziennego pozostawał zróżnicowany terytorialnie — w powiatach braniewskim, mrągowskim i nowomiejskim nie funkcjonowała żadna tego rodzaju placówka.

Tabela 5. Placówki wsparcia dziennego w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
placówki wsparcia dziennego (w tym placówki opiekuńcze, specjalistyczne, praca podwórkowa)	75	79	77	76
liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego	1 623	1 580	1 783	1 910

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ROPS

Liczba osób korzystających z pomocy placówek wsparcia dziennego, po spadku w 2023 r. (o 86 osób w porównaniu do 2022 r.) systematycznie rośnie. W 2025 r. liczba osób objętych ww. formą wsparcia wyniosła 1 776, tj. o 242 więcej niż w 2024 r. i o 128 więcej niż w 2022 r.

WSKAŹNIK

Liczba osób korzystających z placówek wsparcia dziennego dla dzieci oraz rodzin z dziećmi: 2025 r. – 1 776 ↑

Rezultaty wspólne we wszystkich obszarach omówione w rozdziale VIII:

- **Wzrost liczby osób, które podniosły kwalifikacje i kompetencje na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej na rzecz rodziny**
- **Wzrost liczby mieszkań chronionych/wspomaganych z koszykiem usług**

Wnioski i rekomendacje

WNIOSKI	REKOMENDOWANE DZIAŁANIA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1. Niewystarczająca liczba miejsc koordynacji usług społecznych, np. centra usług społecznych.	Tworzenie nowych oraz wsparcie już funkcjonujących centrów usług społecznych, których celem jest koordynowanie świadczenia usług dostosowanych do potrzeb lokalnych społeczności.	1. Budżet JST 2. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 3. Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027
2. Natężenie problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach wzrasta, co powoduje rosnące zapotrzebowanie na pomoc specjalistyczną.	1. Realizacja usług profilaktycznych dla rodzin, w tym: – tworzenie grup wsparcia, grup samopomocowych, – organizacja szkoleń zwiększających kompetencje wychowawcze rodziców, w tym treningi kompetencji rodziców – Szkoła dla Rodziców, – tworzenie rodzin wspierających, – rozwój usług mediacyjnych, wsparcia pedagogicznego i psychologicznego adresowanego zarówno do rozstających się rodziców, jak i do dzieci przeżywających stratę, poradnictwo rodzinne oraz wsparcie dziecka w sytuacji kryzysu w rodzinie, okołorozwodowe, – usługi dla rodzin z dziećmi doświadczającymi przemocy, – wsparcie psychoterapeutyczne dla dzieci w rodzinach biologicznych, – wsparcie dziecka w kryzysie w placówkach wsparcia dziennego (tworzenie świetlic i rozwój ich oferty). 2. Zatrudnianie specjalistów w celu zwiększenia dostępności poradnictwa specjalistycznego. 3. Rozwijanie asystentury rodzinnej i zapewnienie osobom wykonującym ten zawód lepszego statusu zawodowego oraz wsparcia szkoleniowego, w tym superwizji.	1. Budżet JST 2. Fundusz Pracy – KFS 3. Programy rządowe 4. Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 - projekt koordynacyjny 5. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 6. Prywatne środki zainteresowanych osób 7. Środki niepubliczne (NGO)

	4. Wdrażanie w powiatach Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” na rzecz wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością. 5. Wspieranie tworzenia ośrodków i punktów wczesnej interwencji dla dzieci zagrożonych niepełnosprawnością. 6. Organizowanie zespołów wczesnego wspomagania rozwoju dzieci.	
3. Pomimo rozwoju form opieki nad dziećmi do 3 r.ż. (żłobki, kluby dziecięce), głównie w dużych miastach, dostęp do nich jest nierówny. Zbyt mało jest ich na terenach wiejskich.	Rozwój form opieki nad dziećmi do lat 3 (żłobki, kluby dziecięce, dzienni opiekunowie), głównie w mniejszych miejscowościach regionu, dedykowanych również dzieciom ze szczególnymi potrzebami i/lub z niepełnosprawnościami (z wykorzystaniem rządowego programu „Aktywny Maluch 2022-2029”).	1. „Aktywny Maluch 2022-2029” 2. Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027

II. Obszar – Piecza zastępcza

W ramach wsparcia systemu pieczy zastępczej w województwie, realizowany jest projekt strategiczny, którego opracowania w 2022 r. podjął się Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. W 2022 r. ROPS przeprowadził badanie ankietowe wśród osób zawodowo związanych ze wsparciem rodziny i systemem pieczy zastępczej. Jego wyniki umożliwiły zidentyfikowanie trudności i potrzeb pieczy zastępczej, a następnie opracowanie adekwatnych do nich założeń projektowych. Głównym celem projektu jest wsparcie systemu pieczy zastępczej w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2023-2027. Biorąc powyższe pod uwagę pierwsze dane monitoringowe pozyskano za 2024 r.

Projekt jest finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR). Beneficjentami projektu są powiaty i miasta na prawach powiatu w województwie, natomiast jednostkami realizującymi są PCPR-y oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie i Elbląskie Centrum Usług Społecznych. Istotą projektu jest objęcie wsparciem wszystkich podmiotów systemu pieczy zastępczej, czyli dzieci umieszczonych w pieczy (instytucjonalnej i rodzinnej), opiekunów i kandydatów na opiekunów oraz kadry jednostek organizacyjnych. Ze środków EFS+ finansowane są przede wszystkim działania o charakterze społecznym i usługowym, w tym specjalistyczne wsparcie uczestników obejmujące m.in. diagnozy i konsultacje psychologiczne, terapię i treningi umiejętności społecznych, organizację grup wsparcia, wyjazdów edukacyjnych i wypoczynkowych oraz szkoleń i doradztwa. Ważnym elementem wsparcia EFS+ jest również pomoc usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej oraz promocja rodzicielstwa zastępczego. Uzupełnieniem działań finansowanych z EFS+ są działania infrastrukturalne finansowane ze środków EFRR, obejmujące budowę, dostosowanie, modernizację oraz adaptację pomieszczeń na potrzeby mieszkań treningowych, rodzinnych domów dziecka oraz jednostek poradnictwa specjalistycznego.

Ponadto, w ramach realizacji projektu podejmowanych jest wiele inicjatyw, takich jak konferencje, szkolenia, kampanie informacyjne, mających na celu m.in. wdrożenie działań ukierunkowanych na wspieranie rodzin w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych oraz promowanie idei rodzicielstwa zastępczego.

Prognozowane rezultaty:

- **Wzrost wiedzy społeczności lokalnej na temat pieczy zastępczej**

Na koniec 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim było 1 707 rodzin zastępczych (wzrost o 9 rodzin w stosunku do 2022 r). W dalszym ciągu brakuje jednak rodzin zastępczych specjalistycznych – w 2025 r. było ich 11, co oznacza, że w latach 2022-2025 ich liczba zwiększyła się zaledwie o 3 rodziny. Na dzień 31

grudnia 2025 r. w rodzinach zastępczych przebywało ogółem 2 599 dzieci, tj. o 45 więcej w porównaniu z końcem 2022 r.

Inną formą pieczy zastępczej typu rodzinnego są rodzinne domy dziecka. W 2025 r. w województwie funkcjonowało 41 rodzinnych domów dziecka, w których na koniec roku przebywało 333 dzieci. W 2022 r. liczba rodzinnych domów dziecka wynosiła 38, natomiast liczba umieszczonych tam dzieci 296.

WSKAŹNIK

Liczba rodzin zastępczych: 2025 r. – 1 707

Liczba rodzinnych domów dziecka: 2025 r. – 41

Jak wynika z danych ze sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonywania przez powiat zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, w latach 2022-2025, zmniejszył się odsetek dzieci przebywających w pieczy zastępczej, które wychowują się w rodzinnej pieczy zastępczej – z 76,3% w 2022 r. do 74,1% w 2025 r.

WSKAŹNIK

Odsetek dzieci przebywających w pieczy zastępczej, które wychowują się w rodzinnej pieczy zastępczej (SRUS-W6) – 74,1%

W związku z trudną sytuacją w systemie pieczy zastępczej, w tym brakiem rodzin zastępczych konieczne jest podejmowanie działań promocyjnych. Promocja pieczy zastępczej ma na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat idei rodzicielstwa zastępczego. Dobrze zaplanowane kampanie promocyjne wpływają nie tylko na wzrost liczby kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, ale również kreowania w społeczeństwie pozytywnego wizerunku rodzicielstwa zastępczego. Jest to ważne w kontekście problemu jakim jest niedobór rodzin zastępczych i wydłużanie czasu oczekiwania na umieszczenie dziecka w rodzinie lub konieczność kierowania go do instytucjonalnej formy opieki. Skuteczne działania promocyjne zwiększają świadomość społeczną i zachęcają kolejne osoby do podjęcia roli rodziny zastępczej. Powyższe działania realizowane są w ramach projektu strategicznego. Jak wynika z zebranych danych w 2025 r. zorganizowano 8 kampanii promocyjnych poświęconych pieczy zastępczej, tj. o 3 więcej niż w 2024 r.

WSKAŹNIK

Liczba zrealizowanych kampanii promocyjnych (FEWiM): 2025 r. – 8

Bezpośrednim efektem działań podejmowanych w ramach realizowanego projektu strategicznego jest niewątpliwie wzrost liczby pozyskanych kandydatów na rodziców zastępczych/ prowadzących rodzinne domy dziecka. W latach 2024-2025 liczba ta zwiększyła się z 26 do 47.

Liczba pozyskanych kandydatów na rodziców zastępczych/ prowadzących rodzinne domy dziecka (FEWiM): 2025 r. – 47

- **Poprawa kondycji psychicznej i fizycznej dzieci, powodująca ich lepsze funkcjonowanie w środowisku rodzinnym i społecznym oraz poprawa osiągnięć edukacyjnych dzieci i młodzieży przebywającej w pieczy zastępczej**

W ramach realizacji projektu strategicznego kompleksowym wsparciem objęto dzieci i młodzież przebywające w pieczy zastępczej. Wsparcie to obejmowało m.in. usługi diagnostyczno-terapeutyczne, trening umiejętności społecznych, wyjazdy terapeutyczne, organizację i prowadzenie grup wsparcia, mediacje rodzin. Ponadto realizowane były działania mające na celu wsparcie edukacyjne, w tym m.in. organizację wypoczynku dla dzieci i młodzieży z pieczy zastępczej połączonej z edukacją, wyjazdy edukacyjne z elementami integracji służące wzmacnianiu więzi i relacji pomiędzy rodzicami i dziećmi, kursy edukacyjne. W 2025 r. z pomocy skorzystało 904 dzieci, tj. o 134 więcej niż w 2024 r.

WSKAŹNIK

Liczba dzieci i młodzieży z pieczy objętych wsparciem w projekcie (FEWiM): 2025 r. – 904 ↑

- **Poprawa infrastruktury lokalowej w ramach systemu pieczy zastępczej w województwie**

Zapewnienie wysokiej jakości i dostępności zasobów lokalowych zwiększa efektywność systemu pieczy zastępczej oraz poprawia jakość świadczonego wsparcia. Wspieranie rodzinnych form pieczy zastępczej oraz tworzenie niewielkich placówek wymaga odpowiednich zasobów lokalowych, które umożliwiają odchodzenie od dużych, instytucjonalnych form opieki. Rozwój infrastruktury lokalowej jest jednym z działań realizowanych w projekcie strategicznym. Jak wynika z zebranych danych w 2025 r. w ramach realizacji projektu dwa obiekty dostosowano na potrzeby pieczy zastępczej.

WSKAŹNIK

Liczba wybudowanych obiektów (FEWiM): 2025 r. – 0 –

Liczba zakupionych obiektów (FEWiM): 2025 r. – 0 –

Liczba dostosowanych obiektów (FEWiM): 2025 r. – 2 ↑

Jednym z kierunków dokumentu „Strategia Rozwoju Usług Społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)” jest ograniczanie funkcjonowania instytucjonalnych placówek opiekuńczo-wychowawczych na rzecz form rodzinnych. Jak wcześniej wspomniano celem jest zapewnienie dzieciom warunków możliwie jak najbardziej zbliżonych do środowiska rodzinnego. Biorąc jednak pod uwagę niedobór rodzin zastępczych placówki opiekuńczo-wychowawcze odgrywają w dalszym ciągu bardzo ważne ogniwo systemu pieczy zastępczej.

W 2025 r. w województwie funkcjonowało 71 placówek opiekuńczo-wychowawczych, tj. o 3 więcej niż w 2022 r. Jednocześnie w latach 2022-2025 w województwie nie przekształcono żadnej placówki opiekuńczo-wychowawczej w dzienny ośrodek wsparcia rodziny.

WSKAŹNIK

Odsetek placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia całodobowego przekształconych w dzienne ośrodki wsparcia rodziny (SRUS-W7): 2025 r. – 0

- **Usamodzielnienie wychowanków pieczy zastępczej**

Usamodzielnianie wychowanków pieczy zastępczej jest istotnym elementem systemu wsparcia młodzieży opuszczającej rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą. Proces ten ma na celu przygotowanie młodych osób do samodzielnego funkcjonowania w życiu społecznym, zawodowym i rodzinnym poprzez rozwijanie kompetencji życiowych i wzmacnianie samodzielności. Skutecznie realizowane działania usamodzielniające ograniczają ryzyko wykluczenia społecznego, bezrobocia, kryzysu bezdomności oraz korzystania z długotrwałej pomocy społecznej.

Działania takie podejmowane były w projekcie strategicznym. W 2025 r. liczba osób usamodzielnianych objętych wsparciem w wyniosła 146, tj. o 42 więcej niż w 2024 r.

WSKAŹNIK

Liczba osób usamodzielnianych objętych wsparciem w projekcie (FEWiM): 2025 r. – 146

Ważnym elementem systemu wsparcia wychowanków opuszczających pieczę zastępczą są mieszkania treningowe. W 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim funkcjonowało 50 takich mieszkań (najwięcej w gminie Olecko – 6 i w Elblągu – 5). Ich celem jest stworzenie warunków do stopniowego przejmowania odpowiedzialności za własne funkcjonowanie przy jednoczesnym zapewnieniu wsparcia specjalistów. Pobyt w mieszkaniu treningowym umożliwia rozwijanie praktycznych umiejętności niezbędnych w codziennym życiu, tj. gospodarowanie budżetem, planowanie wydatków, przygotowywanie posiłków, załatwianie spraw urzędowych, itp. Takie rozwiązanie ogranicza ryzyko nagłego przejścia z opieki instytucjonalnej lub rodzinnej do pełnej samodzielności, które często wiąże się z licznymi trudnościami społecznymi i ekonomicznymi.

W 2025 r. w województwie nadal występowały powiaty, na terenie których nie funkcjonowały mieszkania tego typu. Do powiatów tych należały: elbląski, nidzicki, ostródzki i gołdapski, w których żadna z gmin nie oferowała tej formy wsparcia.

Jak wynika z danych pozyskanych przez ROPS na potrzeby monitoringu, w latach 2022-2025 odsetek wychowanków, którzy w okresie do 3 lat od usamodzielnienia zamieszkują w lokalu do własnej dyspozycji, w tym m.in. w mieszkaniach treningowych, systematycznie rośnie. W 2025 r. wyniósł on 24,4%, z kolei w 2022 r. – 21,8%. W 2025 r. najwyższy odsetek odnotowano w Elblągu oraz powiecie braniewskim.

WSKAŹNIK

Odsetek wychowanków, którzy w okresie do 3 lat od usamodzielnienia zamieszkują w lokalu do własnej dyspozycji (SRUS-W9): 2025 r. – 24,4%

- **Wzrost kompetencji zawodowych**

Współczesne wyzwania związane z opieką nad dziećmi i młodzieżą, w tym występowanie doświadczeń traumatycznych, problemów emocjonalnych, konieczność pracy z rodziną biologiczną powodują, że osoby zatrudnione w systemie pieczy zastępczej muszą stale podnosić wiedzę i umiejętności, a także dbać o swój dobrostan. Systematyczne podnoszenie kompetencji kadry zapewnia tym samym wysoką jakość pieczy zastępczej. Liczba osób z kadry placówek pieczy zastępczej objętych wsparciem w projekcie strategicznym w 2025 r. wyniosła 179 osób, tj. o 129 osób więcej niż w 2024 r.

WSKAŹNIK

Liczba kadry placówek pieczy zastępczej objętej wsparciem w projekcie (FEWiM): 2025 r. – 179

Innym elementem dbania o wysoki poziom kompetencji osób zaangażowanych w system pieczy zastępczej jest wspieranie opiekunów zastępczych. Rozwój kompetencji opiekunów poprzez szkolenia, podnoszenie wiedzy z zakresu wychowania dzieci po traumie, komunikacji, pracy z zaburzeniami zwiększa skuteczność sprawowanej opieki. Ważne jest też zapewnienie im dostępu do specjalistycznego poradnictwa, tj. pomocy ekspertów umożliwiającej skuteczniejsze radzenie sobie z trudnościami wychowawczymi, budowanie właściwej relacji z dzieckiem oraz rozwiązywanie problemów wynikających z jego doświadczeń i potrzeb rozwojowych. Równie istotne jest organizowanie grup wsparcia, które pozwalają na wymianę doświadczeń oraz ograniczenie poczucia osamotnienia w pełnieniu funkcji rodziny zastępczej. Kompleksowe wsparcie opiekunów zastępczych stanowi jeden z warunków skutecznego funkcjonowania systemu pieczy zastępczej. W ramach projektu strategicznego w 2025 r. wsparciem wzmacniającym kompetencje zawodowe objęto 492 opiekunów zastępczych; w 2024 r. – 430.

WSKAŹNIK

Liczba opiekunów zastępczych objętych wsparciem w projekcie (FEWiM): 2025 r. – 492

Wnioski i rekomendacje

WNIOSKI	REKOMENDOWANE DZIAŁANIA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1. Rodzicielstwo zastępcze jest w kryzysie (starzenie się rodzin, wypalenie zawodowe). 2. Niewystarczająca liczba mieszkań treningowych dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, które umożliwiłyby im lepsze przygotowanie do usamodzielnienia. 3. Niewystarczająca liczba lokali na potrzeby tworzenia zawodowych rodzin zastępczych czy rodzinnych domów dziecka jest jednym z głównych czynników utrudniających rozwój pieczy zastępczej w województwie warmińsko-mazurskim.	Realizowanie działań z zakresu rozwoju i wspierania pieczy zastępczej: – rozwijanie specjalistycznego poradnictwa dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą (doradztwa, warsztatów i szkoleń, w szczególności superwizji), – objęcie kompleksowym i wysokiej jakości poradnictwem specjalistycznym dzieci przebywających w pieczy zastępczej, – organizacja wsparcia edukacyjnego dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej, – wspieranie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia, – upowszechnianie w systemie pieczy zastępczej rodzin pomocowych, – rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej w obszarze pieczy zastępczej, – budowa/zakup/dostosowanie/modernizacja/adaptacja mieszkań/ pomieszczeń na potrzeby pieczy zastępczej oraz inne inwestycje w infrastrukturę służącą pieczy zastępczej – zgodnie z zasadami deinstytucjonalizacji, – doskonalenie zawodowe kadr jednostek pomocowych/ kandydatów i opiekunów zastępczych oraz pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych.	1. Budżet JST 2. Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 3. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 (Projekt strategiczny „Społeczny wymiar Warmii i Mazur – wsparcie i opieka”) 4. Środki niepubliczne (NGO) 5. Prywatne środki zainteresowanych osób

III. Obszar – Osoby starsze

Prognozowane rezultaty:

- **Wzrost liczby osób starszych objętych usługami o charakterze opiekuńczym oraz korzystających z usług rehabilitacyjnych**

W latach 2022-2025 w województwie warmińsko-mazurskim realizowano usługi opiekuńcze, które stanowią pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację oraz w miarę możliwości kontakt z otoczeniem. W 2025 r. tylko w trzech gminach (Rychliki, wiejska Giżycko i wiejska Biskupiec) nie realizowano usług opiekuńczych. W 2025 r. liczba osób, które skorzystały z usług opiekuńczych wyniosła 5 661 (5 383 w 2022 r.), z czego 89,2% stanowiły osoby w wieku poprodukcyjnym (91,4% w 2022 r.). W 2025 r. najwięcej osób skorzystało z usług opiekuńczych w Elblągu – 762, w Olsztynie – 678 oraz w gminie miejskiej Ostróda – 282.

WSKAŹNIK

Liczba osób objętych usługami o charakterze opiekuńczym: 2025 r. – 5 661 ⬆

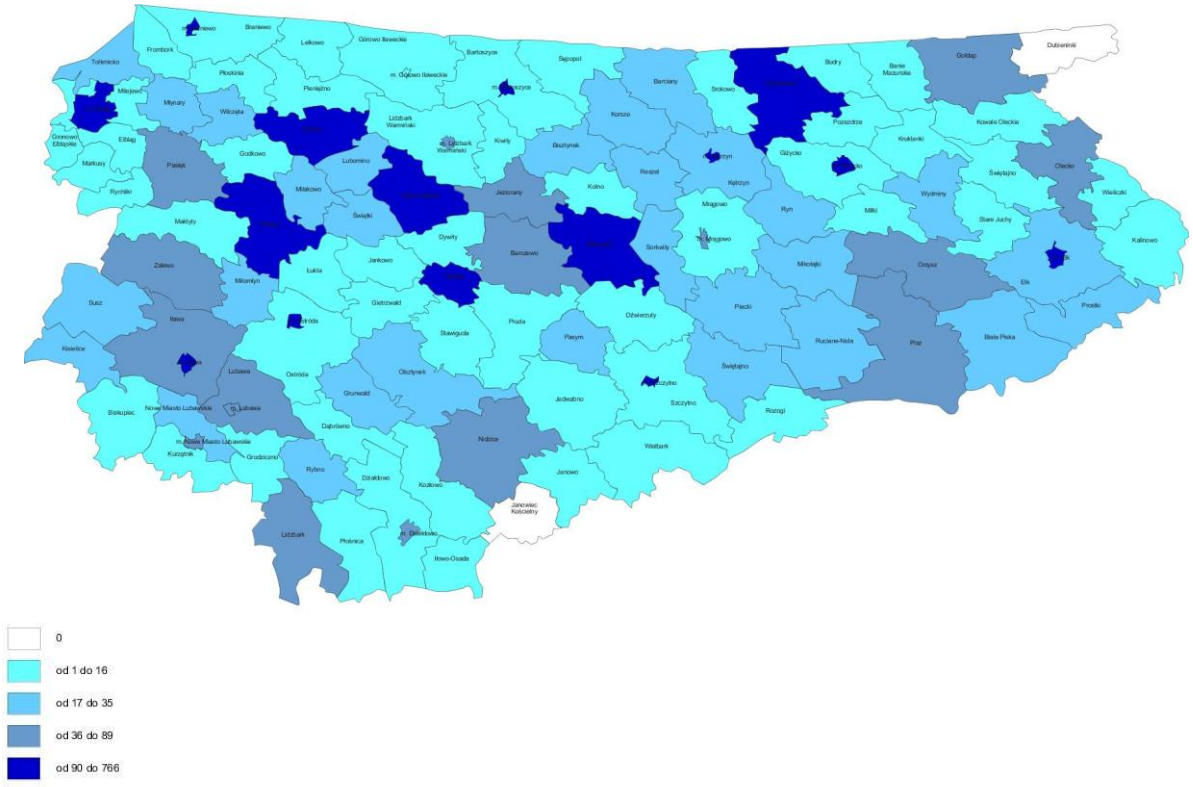
Tabela 6. Osoby korzystające z usług opiekuńczych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
liczba osób objętych usługami opiekuńczymi	5 383	5 346	5 497	5 661
liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z usług opiekuńczych	4 920	4 339	5 145	5 047
odsetek osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z usług opiekuńczych	91,4	81,2	93,6	89,2

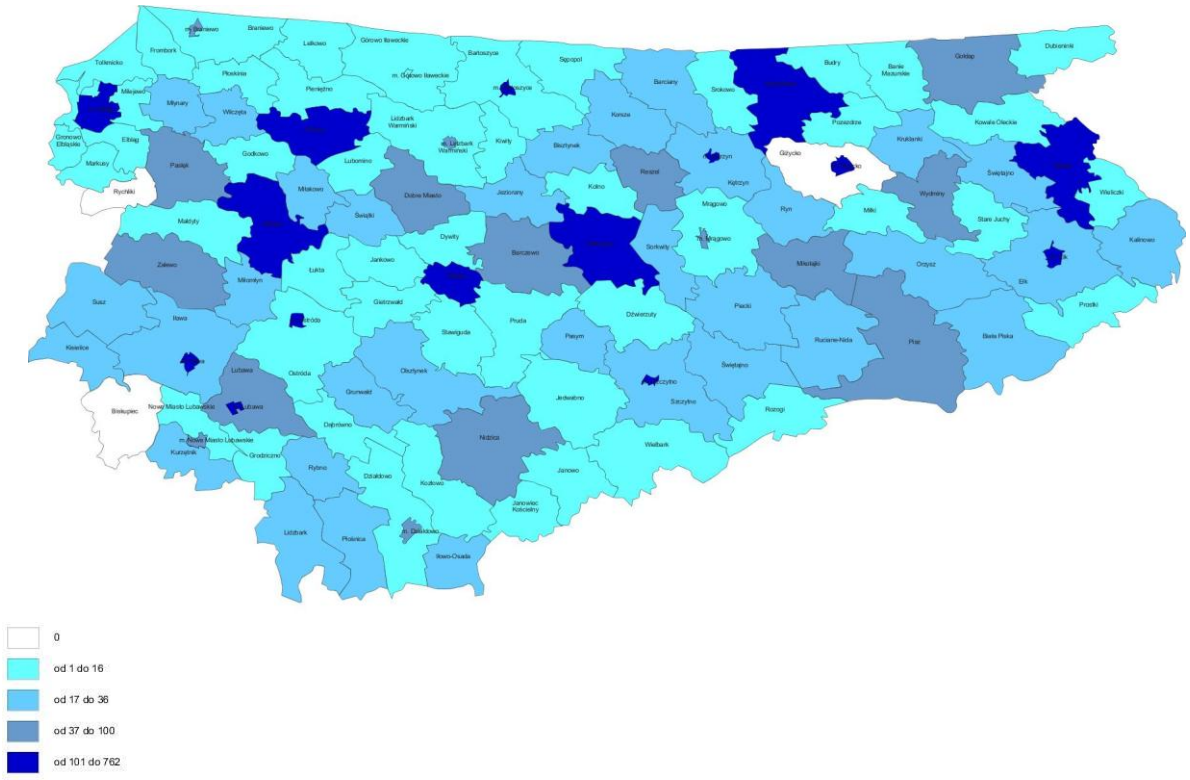
Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Oceny zasobów pomocy społecznej województwa warmińsko-mazurskiego”

Mapa 3. Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w województwie warmińsko-mazurskim w 2022 r. i 2025 r.

2022 r.

2025 r.

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-03 za 2022 r. i 2025 r.

Osoby wymagające wsparcia korzystają również ze specjalistycznych usług opiekuńczych, które dostosowywane są do szczególnych potrzeb wynikających ze stanu zdrowia lub niepełnosprawności, a świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. W 2025 r. tego typu wsparcie realizowane było jednak tylko w czterech gminach województwa warmińsko-mazurskiego (miejskiej Ełk, miejskiej Iława, Olsztyn i Grunwald) i skorzystały z niego 72 osoby, tj. o 62 mniej niż w 2022 r.

Tabela 7. Osoby korzystające ze specjalistycznych usług opiekuńczych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi	134	47	88	72

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MRPiPS-03 za dany rok

Rozwojowi usług opiekuńczych służy m.in. realizowany program ministerialny „Opieka 75+”, który zakłada wsparcie finansowe w wypełnianiu zadań własnych JST o charakterze obowiązkowym, umożliwiając rozszerzenie oferty usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej (nadal podstawową formą wsparcia są usługi wynikające z ustawy o pomocy społecznej, tj.: usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze). W 2025 r. udział w programie wzięło 46 gmin, obejmując wsparciem 1 267 osób (kwota dofinansowania 5 672 328 zł). To zauważalny wzrost w porównaniu do 2022 r., kiedy z programu skorzystało 37 gmin, a wsparciem objęto 892 osoby.

Tabela 8. Realizacja Programu „Opieka 75+” w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
liczba jednostek realizujących program	37	38	46	46
liczba osób objętych wsparciem	892	868	1 071	1 267
łączna kwota dofinansowania w zł	2 805 059	3 345 536	4 857 272	5 672 328

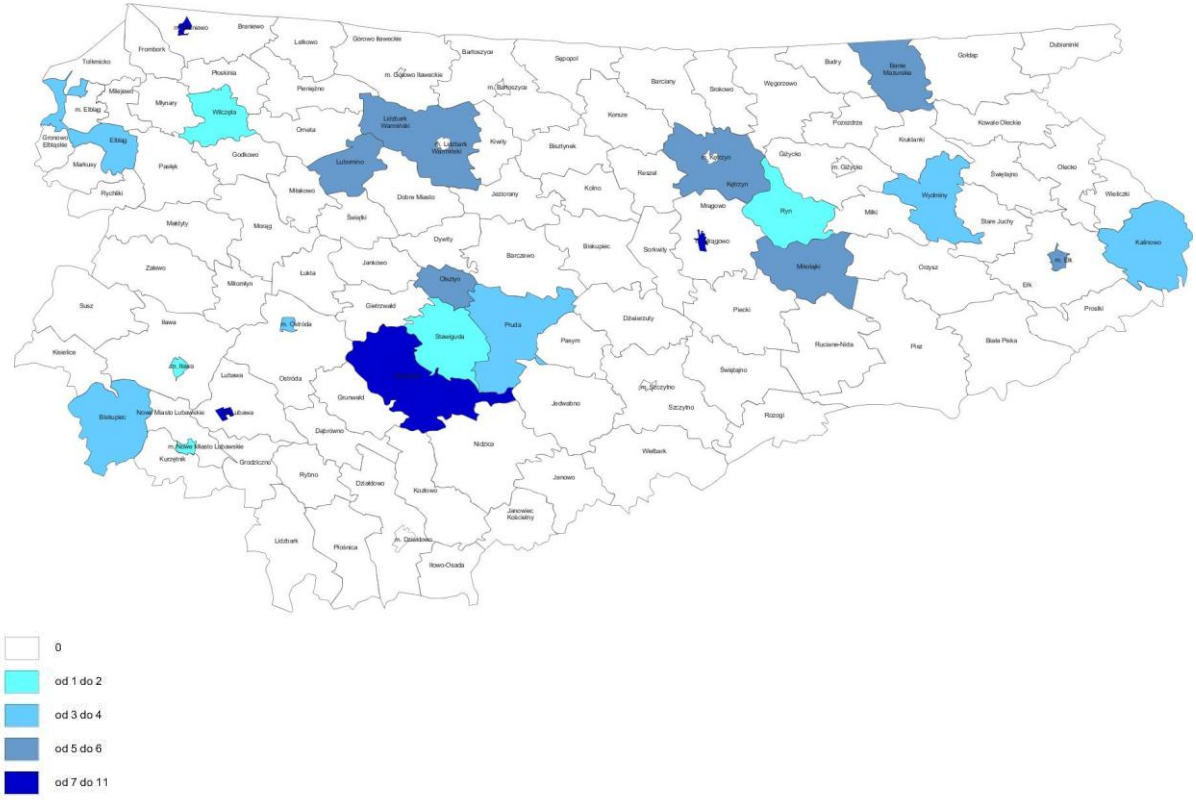
Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie

Kolejnym elementem systemu wsparcia osób starszych, umożliwiającym zachowanie samodzielności i pozostanie w dotychczasowym miejscu zamieszkania, są usługi sąsiedzkie. Obejmują one pomoc w wykonywaniu codziennych czynności tj. zakupy, przygotowywanie posiłków, utrzymanie porządku czy załatwianie podstawowych spraw. Ich realizacja sprzyja przeciwdziałaniu samotności i wykluczeniu społecznemu. W 2025 r. usługi sąsiedzkie były świadczone w 24 gminach województwa warmińsko-mazurskiego i objęły 190 osób, czyli o 82 więcej niż w 2024 r. Najwięcej osób skorzystało z tej formy wsparcia w gminie miejskiej Lubawa (38 osób).[9] Jednocześnie usługi sąsiedzkie nie były realizowane na terenie ośmiu powiatów: działdowskiego, giżyckiego, gołdapskiego, nidzickiego, oleckiego, piskiego, węgorzewskiego oraz miasta Elbląg.

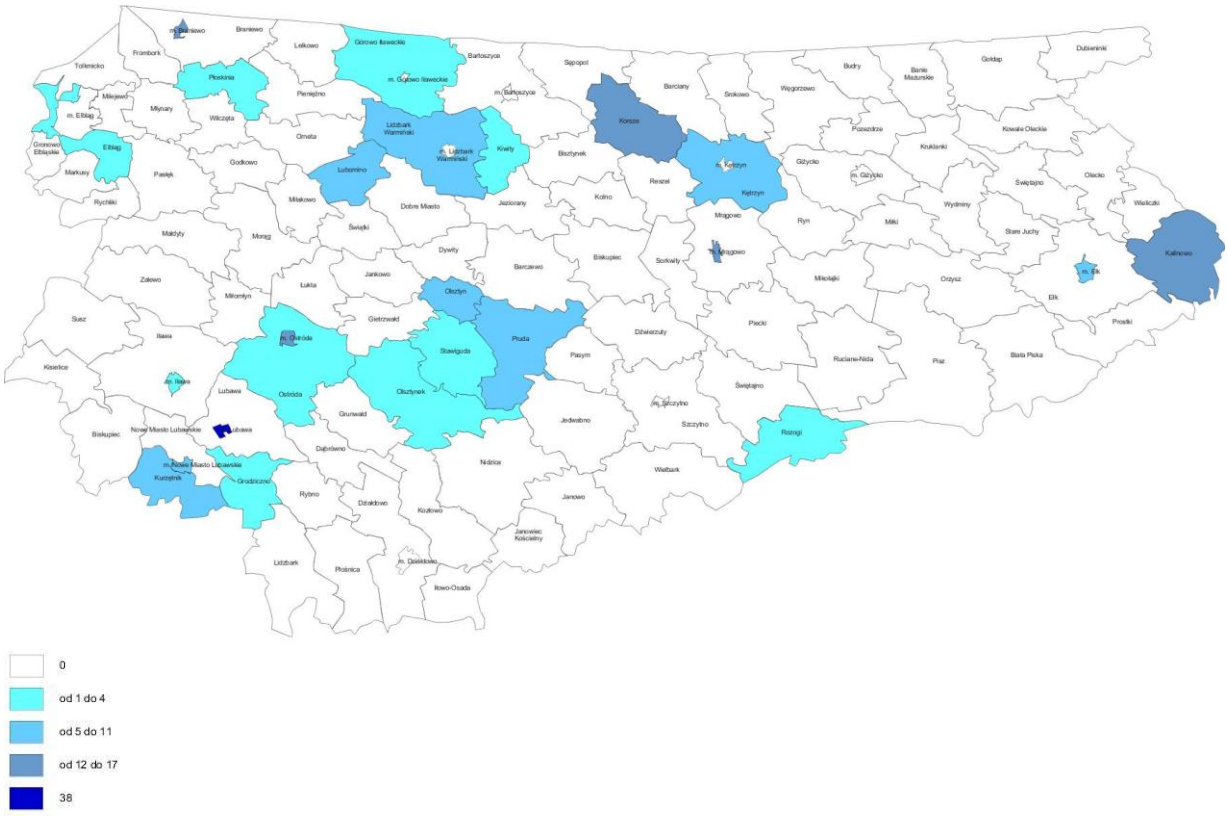
[9] Biorąc pod uwagę dostępność danych możliwe jest porównanie lat 2024-2025.

Mapa 4. Liczba osób objętych usługami sąsiedzkimi w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r. i 2025 r.

2024 r.

2025 r.

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-03 za 2024 r. i 2025 r

Tabela 9. Osoby korzystające z usług sąsiedzkich w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
liczba osób objętych usługami sąsiedzkimi	*	*	108	190

*brak danych w Sprawozdaniu MRPiPS-03
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MRPiPS-03 za dany rok

W 2022 r. MRPiPS uruchomiło program pn. „Korpus wsparcia seniorów", którego celem jest pomoc finansowa gminom w realizacji wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej, w tym usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość". Z roku na rok liczba gmin, które wzięły udział w programie oraz liczba osób objętych wsparciem systematycznie rośnie. W 2025 r. było to 56 gmin oraz 2 537 wspartych osób, a koszt realizacji programu wyniósł 1 393 746 zł.

Tabela 10. Gminy realizujące usługi teleopiekuńcze w ramach programu „Korpus wsparcia seniorów" w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
liczba gmin, które wzięły udział w programie	34	44	48	56
liczba osób objętych programem	1 491	2 002	2 249	2 537
koszt realizacji w zł	1 225 260	1 055 027	1 173 186	1 393 746

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego dot. programu „Korpus wsparcia seniorów"

Określeniu zapotrzebowania na usługi społeczne wśród seniorów służyło, zlecone w 2025 r. przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, badanie wśród samotnych osób starszych w województwie warmińsko-mazurskim. Wnioski i rekomendacje wynikające z jego realizacji mają za zadanie ułatwienie gminom planowania skutecznych działań w obszarach kluczowych dla wsparcia osób starszych[10].

- **Wzrost liczby podmiotów świadczących usługi na rzecz osób starszych, funkcjonujących w środowisku lokalnym**

Podmioty świadczące usługi na rzecz osób starszych w środowisku lokalnym, typu UTW/ATW, kluby seniora odgrywają istotną rolę w realizacji usług aktywizacyjnych skierowanych do osób starszych. Tworzą przestrzeń sprzyjającą aktywnemu starzeniu się poprzez organizację działań edukacyjnych, czy też rekreacyjnych, co sprzyja utrzymaniu sprawności intelektualnej, przeciwdziała wykluczeniu oraz wzmacnia samodzielność. Oferta różnorodnych zajęć ruchowych, artystycznych, terapeutycznych i integracyjnych sprzyja budowaniu relacji oraz przeciwdziała samotności. Tym samym działalność ww. podmiotów wpisuje się w założenia

[10] https://sps.warmia.mazury.pl/badania/badania-i-analizy/badanie-dotyczace-zapotrzebowania-na-uslugi-spoleczne-wsrod-samotnych-osob-starszych

deinstytucjonalizacji usług społecznych, której celem jest wspieranie osób starszych w jak najdłuższym pozostawaniu w środowisku lokalnym.

W latach 2022-2025 w województwie warmińsko-mazurskim działały niżej wymienione podmioty skupiające się na aktywizacji społecznej osób starszych:

- akademie/uniwersytety trzeciego wieku – w latach 2022-2025 liczba akademii/ uniwersytetów trzeciego wieku zwiększyła się z 49 do 53; w 2025 r. najwięcej UTW/ATW funkcjonowało w Olsztynie – 6, powiecie olsztyńskim – 6 oraz powiecie ełckim – 5;

WSKAŹNIK

Liczba podmiotów świadczących usługi aktywizacyjne na rzecz osób starszych, funkcjonujących w środowisku lokalnym, w tym m.in. kluby seniora (100 podmiotów), UTW/ATW (53 podmioty): 2025 r. – 153

- kluby seniora – w latach 2022-2025 liczba klubów seniora działających w województwie warmińsko-mazurskim zmniejszyła się z 116 do 100 (spadek ten może wynikać ze specyfiki funkcjonowania tych placówek, w tym ich nieformalnego charakteru, który utrudnia monitorowanie działalności i prowadzenie pełnej ewidencji); w 2025 r. najwięcej klubów seniora funkcjonowało w powiecie działdowskim – 8 oraz Elblągu, powiecie bartoszyckim, giżyckim, iławskim i nowomiejskim – odpowiednio po 7;
- koła gospodyń wiejskich – z roku na rok przybywa organizacji prowadzonych w formie kół gospodyń wiejskich; w latach 2022-2025 w województwie o 88% wzrosła liczba tych podmiotów (z 466 w 2022 r. do 876 w 2025 r.)[11];
- centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice – w latach 2022-2025 liczba wymienionych podmiotów pozostała na zbliżonym poziomie.

Tabela 11. Podmioty świadczące usługi na rzecz osób starszych, funkcjonujące w środowisku lokalnym w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
kluby seniora	116	106	107	100
uniwersytety i akademie trzeciego wieku	49	49	51	53
koła gospodyń wiejskich	466	614	795	876
centra, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice	143	151	146	142

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ROPS

- **Wzrost liczby podmiotów świadczących usługi opiekuńczo-bytowe – zgodnie z zasadami deinstytucjonalizacji**

Usługi opiekuńczo-bytowe świadczone przez podmioty typu dzienne domy pomocy czy też rodzinne domy pomocy stanowią ważny element systemu wsparcia osób starszych zapewniając im możliwość jak najdłuższego funkcjonowania

[11] Według danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która prowadzi Krajowy Rejestr Kół Gospodyń Wiejskich

w społeczności lokalnej. Dzienne domy pomocy zapewniają kompleksowe wsparcie w ciągu dnia, obejmujące m.in. usługi opiekuńcze, terapeutyczne, edukacyjne, czy też aktywizujące. Podmioty te przeciwdziałają wykluczeniu społecznemu, izolacji, samotności. Jednocześnie odciążają opiekunów faktycznych, umożliwiając godzenie obowiązków opiekuńczych z aktywnością zawodową i życiem rodzinnym. Rodzinne domy pomocy są kameralną formą wsparcia przeznaczoną dla niewielkiej liczby osób wymagających opieki. Funkcjonują w warunkach zbliżonych do środowiska domowego, co sprzyja budowaniu trwałych relacji, zachowaniu poczucia bezpieczeństwa oraz indywidualizacji świadczonych usług. Działalność ww. przykładowych podmiotów sprzyja poprawie jakości życia osób starszych, pozwala tworzyć elastyczny system pomocy, odpowiadający na potrzeby osób wymagających wsparcia, zgodny z kierunkiem deinstytucjonalizacji usług społecznych.

Liczba podmiotów świadczących usługi opiekuńczo-bytowe (dzienne domy pomocy, gospodarstwa opiekuńcze, rodzinne domy pomocy): 2025 r. – 38

Zgodnie z danymi zgromadzonymi w zasobach ROPS, w latach 2022–2025 w województwie warmińsko-mazurskim odnotowano nieznaczny spadek liczby podmiotów świadczących usługi opiekuńczo-bytowe, takich jak dzienne domy pomocy i rodzinne domy pomocy. Zmiany te wynikały przede wszystkim z przekształceń form prowadzenia działalności oraz zmian o charakterze organizacyjnym:

- dzienne domy pomocy – w latach 2022-2025 liczba dziennych domów pomocy zmniejszyła się z 25 do 24; w 2025 r. dzienne domy pomocy funkcjonowały w 10 powiatach województwa, najwięcej w Olsztynie – 8;
- rodzinne domy pomocy – w latach 2022-2025 liczba rodzinnych domów pomocy w województwie zmniejszyła się z 17 do 14; w 2025 r. rodzinne domy pomocy działały w 5 powiatach województwa, najwięcej w powiecie olsztyńskim – 5.

Tabela 12. Podmioty świadczące usługi opiekuńczo-bytowe – zgodnie z zasadami deinstytucjonalizacji w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
dzienne domy pomocy	25	25	24	24
rodzinne domy pomocy	17	15	13	14
gospodarstwa opiekuńcze	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ROPS

- **Wzrost liczby stacjonarnych placówek opieki świadczących kompleksowe usługi dla społeczności lokalnej**

Stacjonarne placówki opieki zapewniają całodobową opiekę osobom, które z powodu m.in. wieku nie są w stanie samodzielnie funkcjonować i nie mogą otrzymać niezbędnej pomocy w miejscu zamieszkania. Domy pomocy społecznej (DPS) to

w województwie najliczniejsze podmioty świadczące swoim mieszkańcom całodobową opiekę, tj. usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nich przebywających.

W ostatnich latach liczba placówek świadczących pomoc instytucjonalną mieszkańcom województwa warmińsko-mazurskiego, jak również liczba dostępnych w nich miejsc utrzymuje się na podobnym poziomie.

W kontekście deinstytucjonalizacji usług społecznych działalność domów pomocy społecznej ulega stopniowym zmianom. Zgodnie z zapisami „Strategii Rozwoju Usług Społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)" coraz większy nacisk należy położyć na rozwój usług świadczonych w środowisku lokalnym. Jak jednak wynika ze zgromadzonych przez ROPS informacji, w latach 2022-2025, nie doszło do przekształcenia żadnej placówki całodobowej w placówkę świadczącą usługi stacjonarne i środowiskowe, w tym usługi realizujące stacjonarną opiekę krótkoterminową. Wskazuje to na brak postępu w przekształcaniu dotychczasowego modelu funkcjonowania placówek całodobowych. Może to ograniczać możliwości rozwoju zróżnicowanych form wsparcia, dostosowanych do indywidualnych potrzeb osób wymagających opieki, a także utrudniać tworzenie rozwiązań pośrednich między opieką domową, a całodobową opieką instytucjonalną.

WSKAŹNIK

Odsetek stacjonarnych placówek opieki przekształconych w placówki realizujące kompleksowe usługi, stacjonarne i środowiskowe, w tym usługi realizujące stacjonarną opiekę krótkoterminową (SRUS-W10) :
2025 r. – 0

- **Wzrost liczby osób starszych posiadających kompetencje w posługiwaniu się nowoczesnymi technologiami**

Wzrost znaczenia nowoczesnych technologii, w tym postępująca cyfryzacja usług publicznych, ochrony zdrowia, bankowości czy komunikacji, wymusza konieczność posiadania kompetencji cyfrowych. Umiejętność korzystania z nowoczesnych technologii staje się warunkiem pełnego uczestnictwa osób starszych w życiu społecznym, a ich brak może prowadzić do wykluczenia społecznego i ograniczenia dostępu do usług. Działania na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych seniorów powinny obejmować nie tylko naukę obsługi urządzeń, ale również kształtowanie umiejętności bezpiecznego korzystania z Internetu oraz rozpoznawania zagrożeń. Z informacji pozyskanych przez ROPS na potrzeby monitoringu wynika, że w latach 2022-2025 w niemal połowie gmin województwa warmińsko-mazurskiego realizowane były kursy/ szkolenia dla osób starszych, tj. powyżej 60 r.ż., zwiększające kompetencje w posługiwaniu się nowoczesnymi technologiami. Jednocześnie liczba

Liczba osób starszych posiadających kompetencje w posługiwaniu się nowoczesnymi technologiami:
2025 r. – 1 081

osób korzystających z tych szkoleń systematycznie rośnie. W 2022 r. z tej formy wsparcia skorzystało 314 osób, a w 2025 r. – 1 081, tj. o 767 więcej.

Rezultaty wspólne we wszystkich obszarach omówione w rozdziale VIII:

- **Wzrost liczby gmin, na terenie których realizowano usługi transportu indywidualnego**
- **Wzrost liczby osób starszych wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu korzystających z usług opieki wytchnieniowej**
- **Wzrost liczby opiekunów faktycznych korzystających z usług wspierających**
- **Wzrost liczby mieszkań chronionych/wspomaganych z koszykiem usług**
- **Wzrost liczby osób, które podniosły kwalifikacje i kompetencje na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej na rzecz osób starszych**
- **Wzrost liczby usamodzielnionych mieszkańców placówek całodobowych**
- **Wzrost dostępności usług w zakresie opieki długoterminowej świadczonej w miejscu zamieszkania**

Wnioski i rekomendacje

WNIOSKI	REKOMENDOWANE DZIAŁANIA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1. W dalszym ciągu niedostatecznie rozwinięty jest system wsparcia osób starszych w miejscu zamieszkania, brakuje w szczególności wysokiej jakości usług.	Rozszerzenie wsparcia dedykowanego osobom starszym w miejscu zamieszkania, w tym w oparciu o zdeinstytucjonalizowane formy opieki, tj.: usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, usługi asystenckie, sąsiedzkie, teleopiekuńcze, telemedyczne, rozwój wolontariatu, usługi zdrowotne, wypożyczalnie sprzętu rehabilitacyjnego, ortopedycznego, pielęgnacyjnego, itp.	1. Budżet JST 2. Budżet województwa warmińsko-mazurskiego 3. Programy rządowe, w tym: „Opieka 75+”, „Korpus Wsparcia Seniorów” 4. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 5. Środki publiczne NFZ 6. Prywatne środki zainteresowanych osób 7. Środki niepubliczne (NGO)
2. Liczba podmiotów funkcjonujących na rzecz osób starszych w województwie w dalszym ciągu jest niewystarczająca. Brakuje dziennych domów pomocy, klubów seniora, rodzinnych domów pomocy, UTW/ATW.	1. Tworzenie i wsparcie funkcjonowania różnego typu podmiotów w środowiskach lokalnych realizujących usługi aktywizujące, adekwatnych do potrzeb osób starszych, m.in.: – kluby seniora, – UTW/ATW, Uniwersytety Ludowe, – świetlice miejskie/wiejskie – koła gospodyń wiejskich. 2. Rozwój usług społecznych poprzez inwestycje w infrastrukturę, w szczególności w zakresie świadczenia usług opiekuńczych i bytowych – zgodnie z zasadami deinstytucjonalizacji, m.in.: – dzienne domy pomocy, – kluby samopomocy, – rodzinne domy pomocy	1. Budżet JST 2. Budżet województwa warmińsko-mazurskiego 3. Programy rządowe 4. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 5. Prywatne środki zainteresowanych osób 6. Środki niepubliczne (NGO)

	– ŚDS, – centra opiekuńczo-mieszkalne. 3. Rozwój innowacyjnych form mieszkalnictwa dla seniorów, tj.: mieszkania rówieśnicze. 4. Zapewnienie systemowego i finansowego wsparcia realizacji usług na rzecz osób starszych w ww. podmiotach.	
3. Zgodnie z zasadami deinstytucjonalizacji coraz większy nacisk należy położyć na rozwój usług świadczonych w środowisku lokalnym. Procesowi temu służy rozszerzanie oferty placówek całodobowych i otwarcie ich na środowisko lokalne w celu zaspokajania potrzeb jego mieszkańców.	Rozszerzanie oferty DPS w kierunku świadczenia usług w społeczności lokalnej, w tym: – usługi żywieniowe, – usługi rehabilitacyjne, – wsparcie psychologiczne, – warsztaty, – miejsce opieki wytchnieniowej, – forma dziennego pobytu (zajęcia integracyjne, zajęcia edukacyjne, itp.).	1. Budżet JST 2. Programy rządowe, w tym „Care and Residential Center” 3. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 4. Prywatne środki zainteresowanych osób
4. Wzrost znaczenia nowoczesnych technologii, w tym postępująca cyfryzacja usług publicznych, ochrony zdrowia, bankowości czy komunikacji, wymusza konieczność posiadania kompetencji cyfrowych również wśród seniorów.	1. Realizacja kursów, szkoleń i innych rozwiązań służących zwiększeniu kompetencji seniorów w posługiwaniu się nowoczesnymi technologiami. 2. Realizacja usług edukacyjnych dla kadr otoczenia osób starszych. 3. Edukacja międzypokoleniowa.	1. Budżet województwa warmińsko-mazurskiego 2. Programy rządowe 3. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 4. Prywatne środki zainteresowanych osób 5. Środki niepubliczne (NGO)

IV. Obszar – Osoby z niepełnosprawnościami

Prognozowane rezultaty:

- **Wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami objętych usługami wspomagającymi proces powrotu do samodzielności oraz korzystających z usług rehabilitacyjnych**

Jednym z elementów wsparcia osób z niepełnosprawnościami są usługi asystenta osoby niepełnosprawnej. Ich celem jest umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, zawodowym i rodzinnym poprzez zapewnienie indywidualnie dostosowanego wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. W kontekście usług wspomagających proces powrotu do samodzielności, asystencja osobista odgrywa kluczową rolę w odbudowywaniu kompetencji życiowych i zwiększaniu aktywności. Regularne wsparcie umożliwia stopniowe przejmowanie odpowiedzialności za własne decyzje i rozwijanie samodzielności.

Rozwojowi asystencji służy niewątpliwie ministerialny program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Realizacja programu ma na celu wprowadzenie usług asystencji osobistej do większej liczby gmin jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. W 2025 r. program realizowany był przez 91 JST (51 w 2022 r.), a wsparciem asystenta osoby niepełnosprawnej objęto 3 039 osób, tj. o 1 927 więcej niż w 2022 r.

Tabela 13. Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
liczba jednostek realizujących program	51	73	84	91
liczba osób objętych wsparciem	1 112	1 605	2 157	3 039
łączna kwota dofinansowania w zł*	17 512 365,0	21 406 572,0	33 903 389,66	47 195 024,17

* dane z dn. 8.10.2026 r. po aktualizacji przez Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie

Rozwojowi usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami służą także środki unijne z Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie w 2025 r. wyniosła 1 275 osób, tj. o 1 166 więcej niż w 2024 r.

WSKAŹNIK

Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (FEWiM): 2025 r. – 1 275 ↑

- **Wzrost liczby centrów opiekuńczo-mieszkalnych i wspomaganych społeczności mieszkaniowych**

Centra opiekuńczo-mieszkalne stanowią kolejny ważny element rozwoju usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Ich działalność umożliwia osobom z niepełnosprawnościami korzystanie z kompleksowej opieki, wsparcia i aktywizacji przy jednoczesnym zachowaniu więzi z lokalną społecznością. Centra sprzyjają zwiększaniu samodzielności uczestników, rozwijaniu umiejętności niezbędnych w codziennym życiu, wzmacnianiu kompetencji społecznych oraz wspieraniu aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Dzięki temu ograniczona zostaje konieczność kierowania osób wymagających wsparcia do placówek całodobowych.

Jak wynika z informacji przekazanych przez Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie, w 2025 r. w województwie funkcjonowały cztery centra opiekuńczo-mieszkalne (dwa w 2022 r.): w miejscowości Tolko w gminie wiejskiej Bartoszyce, w Kętrzynie, w Kowalach Oleckich oraz w Płoskini. Jednocześnie w 2025 r. na terenie województwa nie powstało żadne nowe centrum.

WSKAŹNIK

Liczba powstałych centrów opiekuńczo-mieszkalnych (SRUS-W14): 2025 r. – 0 ⬇

Rozwój centrów opiekuńczo-mieszkalnych możliwy jest m.in. dzięki programowi „Centra opiekuńczo-mieszkalne”. W 2025 r. program realizowany był przez 5 gmin (4 gminy w 2022 r.), a wsparciem objęto 83 osoby, tj. o 15 więcej niż w 2022 r.

Tabela 14. Realizacja Programu „Centra opiekuńczo-mieszkalne” w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
liczba jednostek realizujących program	4	4	5	5
liczba osób objętych wsparciem	68	83	81	83
łączna kwota dofinansowania w zł*	4 770 304,71	5 109 441,0	4 687 462,50	6 579 100,0

* dane z dn. 8.10.2026 r. po aktualizacji przez Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie

Wspomagane społeczności mieszkaniowe są kolejną formą pomocy osobom z niepełnosprawnościami. Ich istotą jest zapewnienie osobom wymagającym wsparcia możliwości prowadzenia samodzielnego życia w warunkach zbliżonych do środowiska lokalnego, przy jednoczesnym dostępie do usług opiekuńczych, asystenckich i specjalistycznych. Rozwiązanie to odchodzi od modelu opieki instytucjonalnej na rzecz wsparcia środowiskowego.

Jak wynika z informacji zebranych przez ROPS na potrzeby monitoringu, w województwie funkcjonuje tylko jedna wspomagana społeczność mieszkaniowa (w gminie Ryn).

WSKAŹNIK

Liczba powstałych wspomaganych społeczności mieszkaniowych: 2025 r. – 1 ⬆

- **Wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami, które skorzystały z usług aktywizujących społecznie i zawodowo**

Aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami umożliwia rozwijanie kompetencji oraz wzmacnianie samodzielności. Działania te wpisują się w założenia deinstytucjonalizacji i rozwoju usług społecznych oraz realizację postanowień Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami promującej niezależne życie i włączenie społeczne. Aktywizacja społeczna obejmuje działania służące przeciwdziałaniu izolacji i wykluczeniu społecznemu. Istotną rolę odgrywają tutaj usługi świadczone w społeczności lokalnej, tj. wsparcie asystenta, działalność warsztatów terapii zajęciowej, klubów i centrów integracji społecznej, czy też organizacji pozarządowych. Uczestnictwo w tych formach wsparcia sprzyja rozwijaniu kompetencji społecznych oraz budowaniu relacji interpersonalnych. Równie istotnym elementem jest aktywizacja zawodowa, której celem jest zwiększenie możliwości podjęcia i utrzymania zatrudnienia na otwartym lub chronionym rynku pracy. Aktywność zawodowa nie tylko poprawia sytuację ekonomiczną, ale również wzmacnia poczucie sprawczości, samodzielności i przynależności społecznej.

W latach 2022-2025 w województwie warmińsko-mazurskim działały niżej wymienione podmioty reintegracji społecznej i zawodowej:

– centra integracji społecznej – w latach 2022-2025 liczba CIS wzrosła z 10 do 21; w 2025 r. najwięcej centrów działało w powiecie szczycieńskim – 4;

– kluby integracji społecznej – liczba KIS pozostała na stałym poziomie, w omawianym okresie działało 45 podmiotów – najwięcej w powiecie olsztyńskim – 9;

– warsztaty terapii zajęciowej – liczba WTZ zmniejszyła się z 35 w 2022 r. do 34 w 2025 r.; w 2025 r. najwięcej WTZ funkcjonowało w powiatach: elbląskim, iławskim, olsztyńskim, ostródzkim oraz w Elblągu – odpowiednio po 3;

– zakłady aktywności zawodowej – liczba ZAZ zwiększyła się z 9 w 2022 r. do 10 w 2025 r.; w 2025 r. zakłady funkcjonowały w powiatach: giżyckim, elbląskim, piskim, olsztyńskim, bartoszyckim, ostródzkim, nidzickim, kętrzyńskim oraz w Olsztynie i Elblągu.

Tabela 15. Podmioty reintegracji społecznej i zawodowej w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
centra integracji społecznej	10	13	14	21
kluby integracji społecznej	45	45	43	45
warsztaty terapii zajęciowej	35	35	35	34
zakłady aktywności zawodowej	9	10	10	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ROPS

Jak wynika z danych, w latach 2022-2025, liczba osób z niepełnosprawnościami objętych aktywizacją społeczną i zawodową systematycznie rosła – w 2025 r . wyniosła ona 65 212, tj. o 10 690 osób więcej niż w 2022 r.

WSKAŹNIK

Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych aktywizacją społeczną i zawodową: 2025 r. – 65 212

Rezultaty wspólne we wszystkich obszarach omówione w rozdziale VIII:

- **Wzrost liczby gmin, na terenie których realizowano usługi transportu indywidualnego**
- **Wzrost liczby mieszkań wspomaganych z koszykiem usług**
- **Wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami korzystających z usług opieki wytchnieniowej**
- **Wzrost liczby opiekunów faktycznych korzystających z usług wspierających**
- **Wzrost liczby osób, które podniosły kwalifikacje na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej na rzecz osób z niepełnosprawnościami**
- **Wzrost liczby usamodzielnionych mieszkańców placówek całodobowych**
- **Wzrost dostępności usług w zakresie opieki długoterminowej świadczonej w miejscu zamieszkania**

Wnioski i rekomendacje

WNIOSKI	REKOMENDOWANE DZIAŁANIA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1. W dalszym ciągu system wsparcia osób z niepełnosprawnościami w miejscu zamieszkania nie jest rozwinięty i skoordynowany w wystarczającym stopniu, w szczególności ograniczony jest dostęp do wysokiej jakości usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, asystentów osób z niepełnosprawnościami, usług sąsiedzkich.	1. Rozwój usług świadczonych osobom z niepełnosprawnościami w miejscu zamieszkania w oparciu o zdeinstytucjonalizowane formy wsparcia, w tym: – usługi sąsiedzkie, – usługi asystenta osoby z niepełnosprawnością, – specjalistyczne usługi opiekuńcze, – wsparcie psychologiczne i terapeutyczne, – kręgi wsparcia. 2. Rozwój usług rehabilitacyjnych oraz uruchamianie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, ortopedycznego, pielęgnacyjnego, itp.	1. Programy rządowe, w tym „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych”, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – Fundusz Solidarnościowy, „Opieka 75+” 2. Programy PFRON 3. Fundusz Solidarnościowy 4. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 5. Prywatne środki zainteresowanych osób 6. Środki niepubliczne (NGO)
2. Poziom aktywności społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami jest niski.	Rozwój i koordynacja usług aktywizujących społecznie i zawodowo w powiązaniu z procesem deinstytucjonalizacji: – treningi umiejętności społecznych, – kursy zawodowe, szkolenia, staże, pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe, praktyki zawodowe, upowszechnianie zatrudnienia osób z niepełnosprawnością, – wsparcie psychologiczne, – usługi doradztwa prawnego, – warsztaty, cykle edukacyjne, wizyty studyjne dotyczące tworzenia i funkcjonowania PES oraz przedsiębiorstw społecznych,	1. Programy PFRON 2. Fundusz Pracy – Krajowy Fundusz Szkoleniowy 3. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 4. Prywatne środki zainteresowanych osób 5. Środki niepubliczne (NGO)

	– wsparcie w aktywizacji w podmiotach reintegracji społecznej i zawodowej, tj. w ramach działalności CIS, KIS, WTZ i ZAZ, – wsparcie tworzenia nowych podmiotów lub rozwój funkcjonujących podmiotów reintegracyjnych (WTZ i ZAZ pod warunkiem powiązania z procesem deinstytucjonalizacji), – upowszechnienie i rozwój modelu zatrudnienia wspomaganego, zapewniającego indywidualne wsparcie, doradztwo zawodowe, asystę na stanowisku pracy oraz długoterminowe monitorowanie.	

V. Obszar – Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (wcześniej: Osoby z zaburzeniami psychicznymi i w kryzysie psychicznym)

Prognozowane rezultaty:

- **Wzrost liczby osób objętych usługami**

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego umożliwiają osobom wymagającym wsparcia pozostawanie w swoim środowisku lokalnym. Usługi te mogą obejmować m.in. uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, wsparcie w higienie oraz pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego, rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu. Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi sprzyja utrzymaniu samodzielności i zapobiega pogłębianiu się zależności od opieki instytucjonalnej. Wsparcie specjalistów umożliwia lepsze radzenie sobie z trudnościami dnia codziennego, wzmacnia kompetencje społeczne oraz ogranicza ryzyko wykluczenia społecznego.

W 2025 r. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi były realizowane w 29 gminach województwa warmińsko-mazurskiego. W latach 2022–2025 odsetek gmin, w których świadczono te usługi, zmniejszył się z 27,6% do 25,0%. W 2025 r. objęto nimi 349 osób, czyli o 86 mniej niż w 2022 r. Najwięcej odbiorców odnotowano w Elblągu – 74 osoby. Nadal jednak występują powiaty, na terenie których usługi te nie były świadczone. Należą do nich powiaty: giżycki, nidzicki, ostródzki i szczycieński.

WSKAŹNIK

Odsetek gmin, w których uruchomiono specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (SRUS-W16): 2025 r. – 25,0%

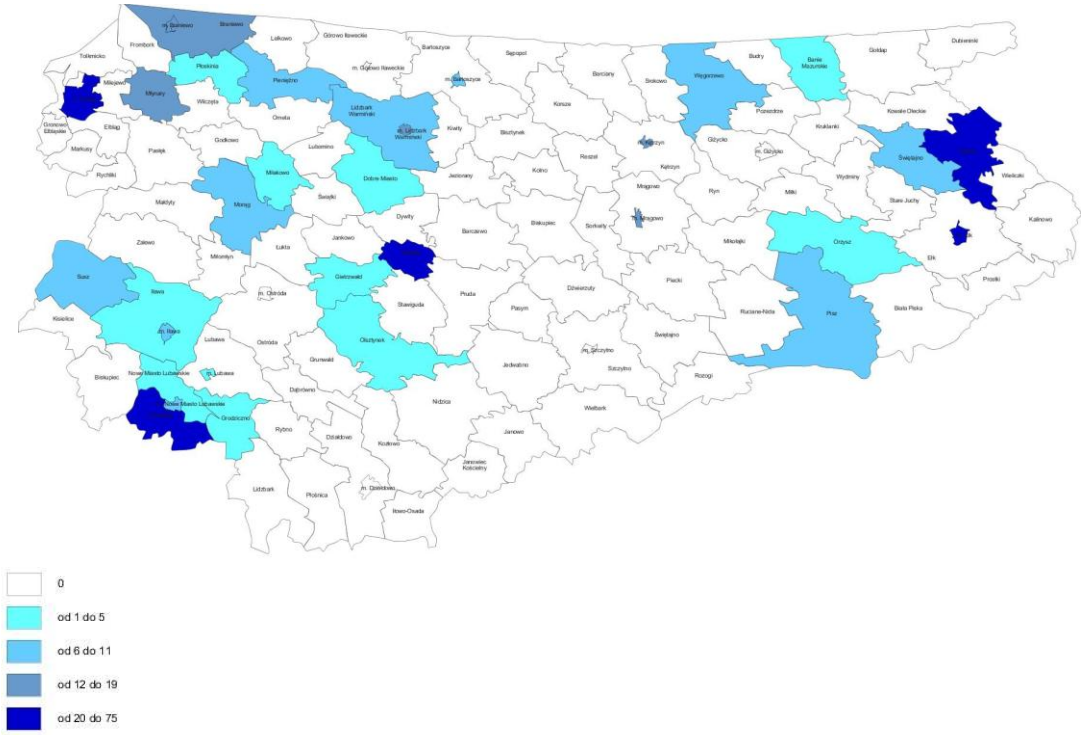
Tabela 16. Osoby korzystające ze specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	435	425	384	349

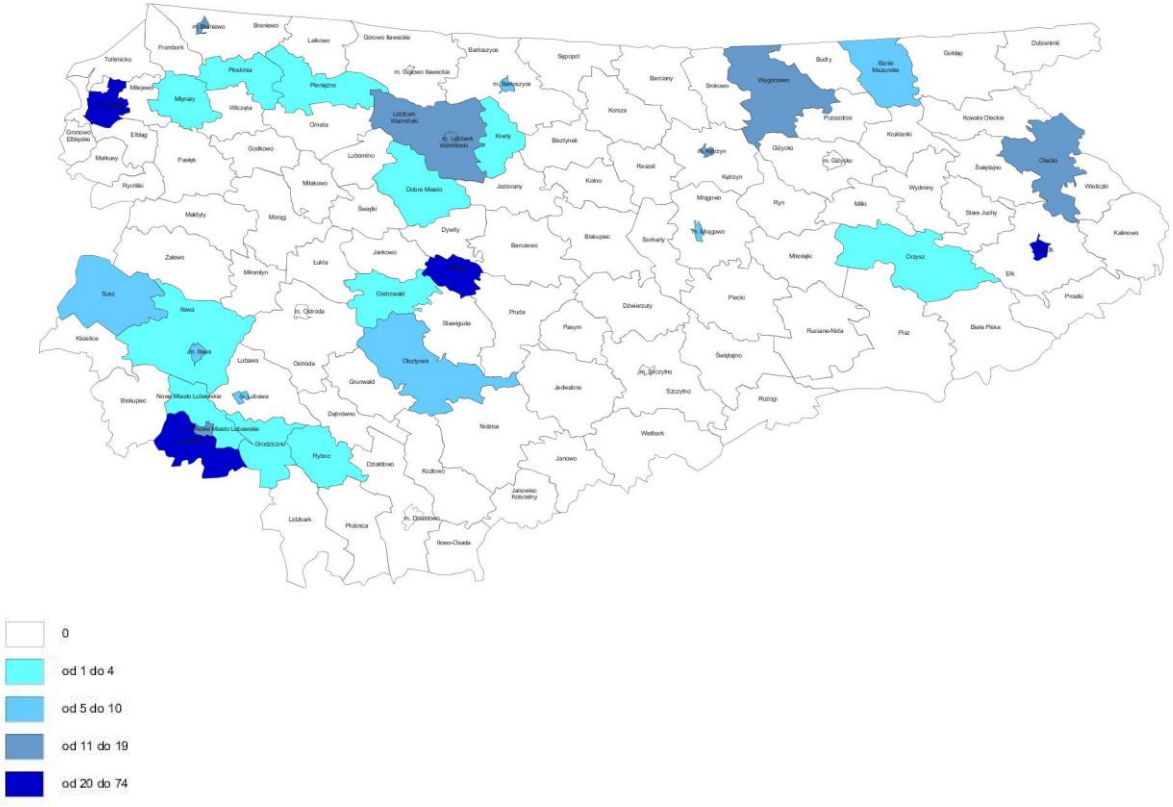
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania MRPiPS-03 za dany rok

Mapa 5. Liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi w województwie warmińsko-mazurskim w 2022 r. i 2025 r.

2022 r.

2025 r.

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-03 za 2022 r. i 2025 r.

- **Wzrost liczby ośrodków wsparcia, w tym środowiskowych domów samopomocy, klubów samopomocy**

Ośrodki wsparcia typu środowiskowe domy samopomocy, czy też kluby samopomocy odgrywają ważną rolę w przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu i stygmatyzacji osób w kryzysie zdrowia psychicznego. Tworzą przestrzeń do budowania relacji, rozwijania zainteresowań oraz wzmacniania poczucia własnej wartości. Istotnym zadaniem ośrodków wsparcia jest prowadzenie działań terapeutycznych, rehabilitacyjnych i aktywizujących. Dzięki temu osoby w kryzysie zdrowia psychicznego mają możliwość rozwijania kompetencji niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. W latach 2022-2025 liczba ośrodków wsparcia dla osób z zburzeniami psychicznymi w województwie warmińsko-mazurskim utrzymywała się na zbliżonym poziomie. Wsparcie świadczone było przede wszystkim przez środowiskowe domy samopomocy. W 2025 r. ze wsparcia tych podmiotów skorzystało 4 117 osób. Jednocześnie odsetek gmin, w których zabezpieczono dzienne formy pobytu i wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi wzrósł z 50,9% w 2022 r. do 51,7% w 2025 r. W 2025 r. tego typu wsparcie świadczone było w 60 gminach województwa warmińsko-mazurskiego.

WSKAŹNIK

Odsetek gmin, w których zabezpieczono dzienne formy pobytu i wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (SRUS-W17):
2025 r. – 51,7%

Tabela 17. Ośrodki wsparcia dla osób z zburzeniami psychicznymi w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
środowiskowe domy samopomocy	70	69+2 filie	69+3 filie	69+3 filie
kluby samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ROPS

- **Wzrost liczby Centrów Zdrowia Psychicznego**

Centra zdrowia psychicznego są elementem środowiskowego modelu opieki psychiatrycznej, którego celem jest zapewnienie kompleksowego, łatwo dostępnego i skoordynowanego wsparcia osobom w kryzysie zdrowia psychicznego. Ich działalność opiera się na założeniu, że pomoc powinna być świadczona jak najbliżej miejsca zamieszkania pacjenta, z uwzględnieniem jego indywidualnych potrzeb. Centra integrują świadczenia ambulatoryjne, środowiskowe, dzienne i w razie potrzeby szpitalne, co umożliwia zachowanie ciągłości procesu leczenia. Istotnym zadaniem centrów jest zapewnienie szybkiego dostępu do pomocy osobom znajdującym się w kryzysie psychicznym. Rozwijanie opieki środowiskowej pozwala ograniczyć konieczność długotrwałych hospitalizacji psychiatrycznych, umożliwiając osobom w kryzysie zdrowia psychicznego pozostanie w lokalnym środowisku.

Rozwój sieci działających centrów zdrowia psychicznego jest więc kluczowym kierunkiem rozwoju systemu wsparcia osób w kryzysie zdrowia psychicznego. W województwie warmińsko-mazurskim w latach 2022-2025 działały dwa centra zdrowia psychicznego.

Jak wynika z danych, zainteresowanie wsparciem centrów zdrowia psychicznego systematycznie rośnie. W 2025 r. z oferty CZP skorzystało 13 478 osób, tj. o 7 116 więcej niż w 2022 r.

WSKAŹNIK

Liczba osób, które skorzystały z oferty centrów zdrowia psychicznego:
2025 r. – 13 478 ↑

- **Wzrost liczby centrów opiekuńczo-mieszkalnych** (omówiono w *rozdziale IV – Obszar – osoby z niepełnosprawnościami)*

Rezultaty wspólne we wszystkich obszarach omówione w rozdziale VIII:

- **Wzrost liczby mieszkań wspomaganych/treningowych**
- **Wzrost liczby usamodzielnionych mieszkańców placówek całodobowych**
- **Wzrost liczby osób w kryzysie zdrowia psychicznego korzystających z usług opieki wytchnieniowej**
- **Wzrost liczby opiekunów faktycznych korzystających z usług wspierających**
- **Wzrost dostępności usług w zakresie opieki długoterminowej świadczonej w miejscu zamieszkania**
- **Wzrost liczby osób, które podniosły kompetencje na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej na rzecz osób w kryzysie zdrowia psychicznego (wcześniej: Osoby z zaburzeniami psychicznymi i w kryzysie psychicznym)**

Wnioski i rekomendacje

WNIOSKI	REKOMENDOWANE DZIAŁANIA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1. Wsparcie osób w kryzysie zdrowia psychicznego w miejscu zamieszkania jest w dalszym ciągu niewystarczające. Brakuje w szczególności wysokiej jakości usług społecznych skierowanych do osób w kryzysie zdrowia psychicznego. 2. Brakuje środowiskowych form opieki dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego, w tym przede wszystkim Centrów Zdrowia Psychicznego dla osób dorosłych oraz świadczeń realizowanych w ramach I i II poziomu referencyjnego opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży.	1. Wsparcie osób w kryzysie zdrowia psychicznego w miejscu zamieszkania poprzez usługi sąsiedzkie, specjalistyczne usługi opiekuńcze, poradnictwo, konsultacje, grupy wsparcia, zespoły leczenia środowiskowego, terapeuci środowiskowi, asystenci zdrowienia, mobilne formy wsparcia, Kluby Pacjenta. 2. Deinstytucjonalizacja świadczenia usług zdrowotnych i opieki długoterminowej, w tym środowiskowych form opieki dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego, w celu poprawy ich dostępności i jakości poprzez inwestycje w infrastrukturę, jak również rozwój Centrów Zdrowia Psychicznego dla osób dorosłych oraz świadczeń realizowanych w ramach I i II poziomu referencyjnego opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży.	1. Budżet JST 2. Programy rządowe - budżet MZ, MEN 3. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 4. Środki publiczne – NFZ 5. Środki niepubliczne (NGO) 6. Prywatne środki zainteresowanych osób

VI. Obszar – Osoby w kryzysie bezdomności

Prognozowane rezultaty:

- **Wzrost liczby mieszkań wspomaganych z koszykiem usług oraz innych form mieszkalnictwa skierowanych do osób w kryzysie bezdomności, dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożonych bezdomnością**

Istotnym elementem wsparcia osób w kryzysie bezdomności świadczonym w środowisku jest wsparcie w mieszkaniu wspomaganym. Jest to forma pomocy społecznej przygotowująca, pod opieką specjalistów, osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagająca te osoby w codziennym funkcjonowaniu[12]. Zagadnienie rozwoju mieszkań wspomaganych zostało szerzej omówione w rozdziale VIII – Rezultaty wspólne we wszystkich obszarach.

WSKAŹNIK

Odsetek placówek dla osób w kryzysie bezdomności przekształconych w zespolone mieszkania wspomagane lub w placówki o charakterze interwencyjnym (SRUS-W20):
2025 r. – 0

W latach 2022-2025 osoby w kryzysie bezdomności korzystały przede wszystkim ze wsparcia oferowanego w placówkach świadczących usługi na rzecz osób w kryzysie bezdomności. Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2025 r. funkcjonowało łącznie: 8 schronisk, 3 schroniska z usługami opiekuńczymi, 6 noclegowni i 4 ogrzewalnie, z łączną liczbą miejsc – 731.

Jak wynika z informacji zgromadzonych przez ROPS, w monitorowanym okresie, ww. placówki nie podejmowały działań mających na celu przekształcenie w zespolone mieszkania wspomagane lub w placówki o charakterze interwencyjnym.

Jednym z działań mających na celu zapewnienie możliwości wynajęcia lokalu mieszkalnego m.in. osobom w kryzysie bezdomności jest tworzenie społecznych agencji najmu. Społeczna agencja najmu (SAN) to podmiot, który współpracuje z gminą. Pośredniczy on między właścicielami mieszkań na wynajem i osobami, którym dochody lub sytuacja życiowa utrudniają najem mieszkania w warunkach rynkowych.[13]

WSKAŹNIK

Liczba utworzonych społecznych agencji najmu, zapewniających możliwość wynajęcia lokalu mieszkalnego m.in. osobom w kryzysie bezdomności lub zagrożonym bezdomnością oraz innym grupom objętym planem (SRUS-W21):
2025 r. – 0

Według informacji pozyskanych przez ROPS na potrzeby monitoringu, w latach 2022-2025, na terenie województwa warmińsko-mazurskiego nie powstała żadna społeczna agencja najmu.

[12] Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.), str. 70
[13] https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia/spoleczne-agencje-najmu3

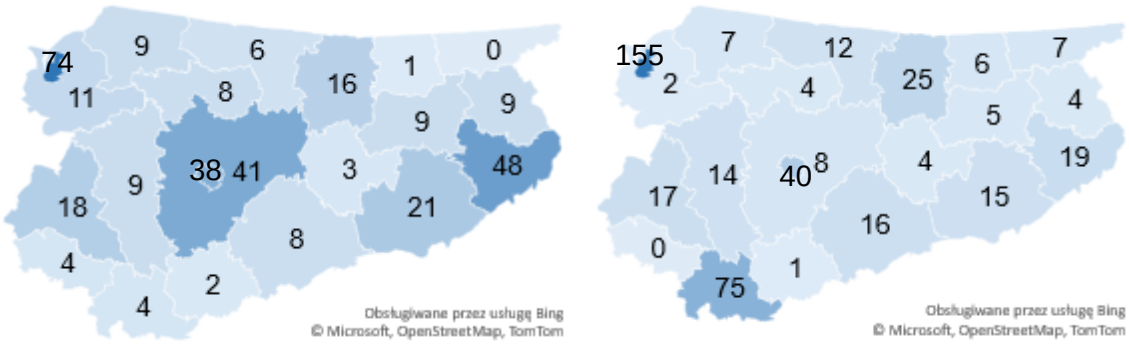
- **Spadek liczby osób zagrożonych bezdomnością (utrata mieszkania, zadłużenie czynszowe, eksmisja)**

Opierając się na danych przekazanych przez ośrodki pomocy społecznej oraz centra usług społecznych szacuje się, że według stanu na 31 grudnia 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim liczba osób w kryzysie bezdomności wyniosła 1 331 osób[14], co oznacza, że uległa ona zwiększeniu względem grudnia 2022 r. o 85 osób.

Jak wynika z danych, rośnie liczba postępowań eksmisyjnych z powodu zaległości w opłatach za mieszkanie. Według GUS liczba toczących się w sądzie postępowań eksmisyjnych z powodu zaległości w opłatach za mieszkanie w latach 2022-2024[15] wzrosła z 339 do 436 (o 28,6%), liczba orzeczonych przez sąd eksmisji z kolei ze 116 do 179 (o 54,3%).

Mapa 6. Liczba toczących się w sądzie postępowań eksmisyjnych z powodu zaległości w opłatach za mieszkanie w województwie warmińsko-mazurskim w 2022 r. i 2024 r.

2022 r. 2024 r.

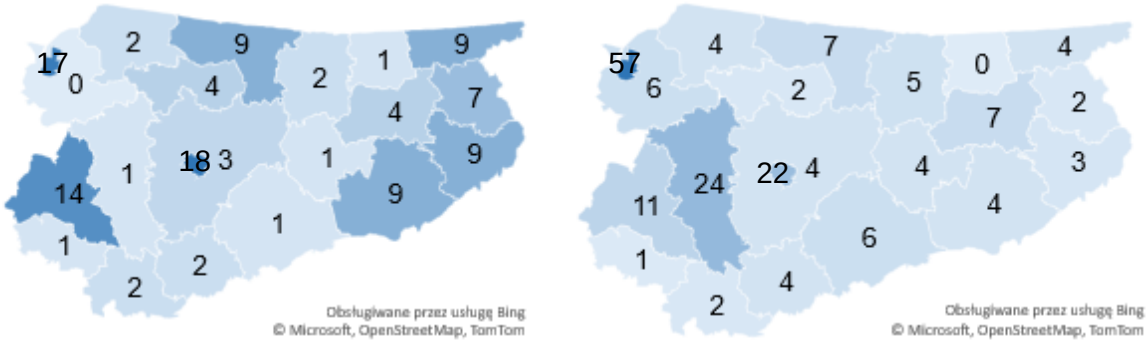
Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

[14] Na wskazaną liczbę osób mogły mieć wpływ niekorzystne warunki atmosferyczne panujące 31 grudnia 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim, tj. silne opady śniegu oraz utrzymujące się ujemne temperatury, które skłoniły większą liczbę osób w kryzysie bezdomności do skorzystania ze wsparcia udzielanego przez placówki.

[15] Brak danych za 2025 r. w momencie opracowywania raportu

Mapa 7. Liczba orzeczonych przez sąd eksmisji z powodu zaległości w opłatach za mieszkanie w województwie warmińsko-mazurskim w 2022 r. i 2024 r.

2022 r. 2024 r.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych

W przypadku osób zagrożonych eksmisją, w ramach działań profilaktycznych wymienia się często, oprócz m.in.: integracji lub reintegracji społecznej i zawodowej, również wsparcie w kontrolowaniu i wychodzeniu z zadłużenia[16].

Jak wynika z informacji pozyskanych na potrzeby monitoringu, w 2025 r., tego typu forma wsparcia realizowana była w 22 gminach (w 2022 r. – w 20 gminach), co stanowiło 19,0% wszystkich gmin z województwa warmińsko-mazurskiego.

WSKAŹNIK

Odsetek gmin realizujących standard działań profilaktycznych i interwencyjnych w zakresie mieszkalnictwa pozwalających kontrolować zadłużenie i zapobiegać eksmisjom (SRUS-W18):
2025 r. – 19,0%

- **Wzrost liczby gmin w województwie świadczących wsparcie w zakresie usług profilaktycznych i interwencyjnych dla osób w kryzysie bezdomności, dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożonych bezdomnością**

Usługi profilaktyczne i interwencyjne dla osób zagrożonych bezdomnością mają na celu zapobieganie utracie miejsca zamieszkania oraz ograniczenie skutków kryzysu bezdomności. W latach 2022-2025 w gminach województwa warmińsko-mazurskiego realizowane były tego typu usługi mające charakter wsparcia środowiskowego, z których mogły korzystać osoby w kryzysie bezdomności, m.in.: poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne), interwencja kryzysowa, usługi integracyjne i reintegracyjne, usługi terapeutyczne. Zgodnie z deklaracjami ośrodków pomocy społecznej oraz centrów usług społecznych[17] w 2025 r. usługi społeczne skierowane do osób w kryzysie bezdomności były realizowane w 51 gminach województwa

[16] Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.), str. 71

[17] Badanie dotyczące zjawiska bezdomności oraz usług społecznych realizowanych w województwie warmińsko-mazurskim na rzecz osób w kryzysie bezdomności w 2025 r., Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

warmińsko-mazurskiego. Najczęściej wskazywaną formą wsparcia było poradnictwo prawne, dostępne w 34 gminach oraz poradnictwo psychologiczne, realizowane w 31 gminach. Usługi terapeutyczne świadczono w 27 gminach, natomiast interwencję kryzysową zapewniano w 15 gminach. Mniejszy zasięg miały działania z zakresu integracji i reintegracji społeczno-zawodowej, prowadzone w 13 gminach. Najrzadziej realizowano wsparcie w zakresie zarządzania zadłużeniem i podejmowania działań służących wyjściu z zadłużenia, które było dostępne w 7 gminach województwa.

Infrastruktura zapewniająca doraźne schronienie osobom w kryzysie bezdomności, obejmująca ogrzewalnie, noclegownie i schroniska, funkcjonowała w 2025 r. na terenie 11 gmin województwa warmińsko-mazurskiego.

Elementem wsparcia osób w kryzysie bezdomności jest, realizowany od 2000 r., program resortowy „Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym", który ma charakter uzupełniający wobec ustawowych obowiązków samorządów gminnych w zakresie przeciwdziałania bezdomności, a także charakter wspierający działalność podmiotów uprawnionych, funkcjonujących w obszarze pomocy społecznej.

W ramach ww. Programu, z terenu województwa warmińsko–mazurskiego, w 2025 r. dofinansowanie uzyskały dwa podmioty, tj.: Caritas Archidiecezji Warmińskiej na kwotę 300 000,00 zł oraz Caritas Diecezji Ełckiej na kwotę 244 000,00 zł. Uzyskane środki finansowe przeznaczone zostały na prowadzenie działań interwencyjnych i aktywizujących skierowanych do osób w kryzysie bezdomności.

Tabela 18. Realizacja Programu „Pokonać bezdomność" w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2022-2025

Wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
liczba jednostek realizujących program	1	2	2	2
liczba osób objętych wsparciem	300	392	230	240
łączna kwota dofinansowania w zł	120 400	231 000	322 208	544 000

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie

Kolejnym elementem wsparcia osób w kryzysie bezdomności są środki finansowe z Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027. Zakres realizowanego wsparcia obejmuje w szczególności usługi dla osób w kryzysie bezdomności, dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożonych bezdomnością, z uwzględnieniem lokalnej specyfiki zjawiska.

WSKAŹNIK

Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie (FEWiM): 2025 r. – 116

Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie w 2025 r. wyniosła 116 osób.

- **Wzrost liczby gmin, w których świadczone są usługi streetworkerów**

Streetworking ma kluczowe znaczenie we wsparciu osób w kryzysie bezdomności. Działania prowadzone w środowisku przebywania czy grupowania się osób w kryzysie bezdomności, czyli w miejscach niemieszkalnych i przestrzeni publicznej, są niezwykle istotne nie tylko z punktu widzenia ochrony życia i zdrowia tych osób, ale także ze względu na pierwszy kontakt w procesie reintegracji społecznej w rozwiązaniach mieszkaniowych[18].

WSKAŹNIK

Liczba gmin, w których są świadczone usługi streetworkerów zintegrowane z systemem interwencyjnych usług schronienia i innymi usługami typu outreach (SRUS-W19): 2025 r. – 2

Jak wynika z danych zebranych na potrzeby monitoringu Planu, w 2025 r. usługi streetworkerów realizowane były tylko w 2 gminach (w 2022 r. w 3 gminach): w Elblągu i gminie Pisz. W zakresie streetworkingu nie odnotowano zakładanego wzrostu – liczba gmin, w których świadczone są usługi streetworkerów, zmniejszyła się z 3 w 2022 r. do 2 w 2025 r.

- **Wzrost liczby osób, które podniosły kwalifikacje i kompetencje na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej na rzecz osób w kryzysie bezdomności** (omówiono w *rozdziale VIII – Rezultaty wspólne we wszystkich obszarach*)

[18] Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)

Wnioski i rekomendacje

WNIOSKI	REKOMENDOWANE DZIAŁANIA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1. Słabo rozpowszechnione są nowoczesne formy pracy z osobami wykluczonymi i zagrożonymi wykluczeniem społecznym typu streetworking.	1. Rozwój nowych usług w miejscach czasowego pobytu (ogrzewalniach, noclegowniach, schroniskach), w tym m.in.: – streetworkingu, – poradnictwa specjalistycznego, – usług terapeutycznych. 2. Realizacja programów pilotażowych w zakresie transformacji i rozwoju zdeinstytucjonalizowanych usług w placówkach całodobowych.	1. Budżet JST 2. Programy rządowe, m.in. Program „Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym” 3. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 4. Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 – projekt koordynacyjny 5. Środki niepubliczne (NGO)
2. Niewystarczająco rozwinięty system wsparcia specjalistycznego dla osób znajdujących się w kryzysie bezdomności, w tym w zakresie poradnictwa terapeutycznego, prawnego, psychologicznego.	1. Rozwój usług profilaktycznych dla osób zagrożonych bezdomnością, m.in.: – usług nieodpłatnej pomocy prawnej, – pracy z dłużnikami (odpracowywanie długu), – usług aktywizacji zawodowej, – pracy socjalnej np. współpracy z rodziną i najbliższym środowiskiem, asystentury, wspierania dostępu do usług medycznych, w tym psychiatry i terapii uzależnień, – zapewnienia lokalu tymczasowego, – programów usamodzielniających dedykowanych wychowankom pieczy zastępczej oraz placówkom opiekuńczo-wychowawczym, – asystencji usamodzielniania, – pretreningu mieszkaniowego.	1. Budżet JST 2. Budżet województwa warmińsko-mazurskiego 3. Programy rządowe, m.in. Program „Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym” 4. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027

	2. Realizacja gminnych programów przeciwdziałania bezdomności. 3. Realizacja mieszkaniowych programów treningowych.	
3. Niewystarczająco rozwinięta oferta mieszkań treningowych/wspomaganych z przeznaczeniem dla osób w kryzysie bezdomności.	1. Programy przeciwdziałania bezdomności oparte na modelu „najpierw mieszkanie”. 2. Społeczne agencje najmu, zapewniające możliwość wynajęcia lokalu mieszkalnego m.in. osobom w kryzysie bezdomności lub zagrożonym wykluczeniem mieszkaniowym. 3. Mieszkania ze wsparciem (najem połączony z towarzyszącymi usługami środowiskowymi np. asystentura, wsparcie psychologiczne).	1. Budżet JST 2. Programy rządowe, m.in. Program „Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym” 3. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027

VII. Obszar – Obywatele państw trzecich, migranci

Prognozowane rezultaty:

- **Wzrost liczby obywateli państw trzecich objętych wsparciem**

Obywatele państw trzecich, którzy przebywają w Polsce, często napotykają bariery związane z adaptacją do nowych warunków życia, w tym językowe, kulturowe, administracyjne oraz ograniczony dostęp do informacji o przysługujących im prawach i formach pomocy. Odpowiednio zorganizowane usługi społeczne umożliwiają skuteczniejsze przezwyciężenie tych trudności i sprzyjają integracji ze społecznością lokalną. Kluczowe znaczenie mają usługi o charakterze informacyjnym, doradczym i integracyjnym, obejmujące m.in.: poradnictwo prawne, wsparcie tłumaczy, naukę języka polskiego, pomoc psychologiczną oraz działania ułatwiające dostęp do edukacji, programy aktywizacji społecznej i zawodowej. Rozwój usług społecznych skierowanych do obywateli państw trzecich ma znaczenie nie tylko z perspektywy osób korzystających ze wsparcia, ale również dla społeczności lokalnych. Skuteczna integracja sprzyja budowaniu więzi społecznych, wzmacnia kapitał społeczny oraz ułatwia wykorzystanie potencjału zawodowego i społecznego migrantów.

Elementem systemu wsparcia obywateli państw trzecich w postaci usług społecznych są projekty realizowane w ramach Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027. W 2025 r. z ww. wsparcia skorzystały 2 983 osoby, tj. aż o 2 535 więcej niż w 2024 r.

WSKAŹNIK

Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie (FEWiM): 2025 r. – 2 983 ↑

Oferowane wsparcie jest ukierunkowane na ułatwienie uczestnikom projektów funkcjonowania w polskim społeczeństwie oraz integracji z lokalną społecznością. Zakres wsparcia obejmuje m.in.: kursy języka polskiego, szkolenia z zakresu wartości i kultury polskiej, dostarczanie praktycznych informacji dotyczących różnych aspektów życia w Polsce, wsparcie w zakresie kontaktów z lokalnymi instytucjami i społecznością lokalną, pomoc psychologiczną i prawną, wsparcie tłumacza, włączenie poprzez kulturę[19].

- **Wzrost liczby osób, które podniosły kwalifikacje i kompetencje służące wsparciu procesu integracji obywateli państw trzecich** (omówiono w *rozdziale VIII – Rezultaty wspólne we wszystkich obszarach*)

[19] https://funduszeeuropejskie.warmia.mazury.pl/nabory/67

Wnioski i rekomendacje

WNIOSKI	REKOMENDOWANE DZIAŁANIA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1. W kontekście wsparcia obywateli państw trzecich, w tym migrantów istotna jest realizacja działań przyspieszających integrację z lokalną społecznością i sprzyjających kształtowaniu klimatu do osiedlania się lub podjęcia zatrudnienia. 2. Od lat Polska jest kierunkiem migracji zarobkowych dla pracowników zza wschodniej granicy. Jedną z największych przeszkód w przyjeździe i podjęciu zatrudnienia stanowi bariera językowa, szczególnie w początkowej fazie obecności w Polsce.	1. Realizacja usług dla obywateli państw trzecich, w tym: – tworzenie punktów/miejsc wspierających migrantów, – wsparcie w procesach nostryfikacji dyplomów zawodowych, – kursy języka polskiego, – szkolenia z zakresu wartości i kultury polskiej, – dostarczenie praktycznych informacji dotyczących różnych aspektów życia w Polsce, – wsparcie w zakresie kontaktów z lokalnymi instytucjami i społecznością lokalną, – pomoc psychologiczna, – pomoc prawna, – doradztwo obywatelskie, – wsparcie tłumacza, – włączenie poprzez kulturę (otwartość instytucji kultury, jak też możliwość ekspresji własnej kultury), – usługi integracyjne. 2. Rozwój usług przeciwdziałających zjawiskom zagrażającym migrantom, w tym m.in.: – poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, terapeutyczne), – przeciwdziałanie uzależnieniom, – praca socjalna, – usługa asystentury, – grupy wsparcia, – opieka wytchnieniowa, – usługi rehabilitacyjne.	1. Budżet JST 2. Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 3. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 4. Prywatne środki zainteresowanych osób 5. Środki niepubliczne (NGO)

VIII. Rezultaty wspólne we wszystkich obszarach

Prognozowane rezultaty:

- **Wzrost liczby mieszkań chronionych[20]/wspomaganych z koszykiem usług**

Mieszkania wspomagane/treningowe są jednym z kluczowych elementów w procesie deinstytucjonalizacji i pomocy osobom wymagającym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Umożliwiają funkcjonowanie w lokalnym środowisku, stanowiąc alternatywę dla placówek całodobowych. Zapewniają indywidualnie dostosowane wsparcie, wzmacniają samodzielność i niezależność. Funkcjonowanie mieszkań wspomaganych/treningowych sprzyja rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania, takich jak: prowadzenie gospodarstwa domowego, czy też budowanie relacji społecznych. Pod okiem specjalistów mieszkańcy zwiększają stopniowo swoją niezależność oraz aktywność społeczną i zawodową.

Według danych pozyskanych z gmin i powiatów, w 2025 r. w 56 gminach w województwie funkcjonowały łącznie 104 mieszkania treningowe/wspomagane, tj. o 12 więcej niż w 2022 r. W 2025 r. we wszystkich mieszkaniach były łącznie 282 miejsca. Mieszkania tego typu nie funkcjonowały w dwóch powiatach: ostródzkim i gołdapskim, co oznacza, że nie były dostępne w żadnej z gmin wchodzących w skład tych powiatów.

Tabela 19. Mieszkania chronione/wspomagane w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
liczba podmiotów	92	97	100	104
liczba miejsc	278	236	272	282

Źródło: Opracowanie na podstawie danych ROPS

Jak wynika z danych zebranych przez ROPS na potrzeby monitoringu Planu rośnie liczba nowopowstających mieszkań wspomaganych. W 2025 r. powstało 6 nowych mieszkań wspomaganych z koszykiem usług dostosowanych do indywidualnych potrzeb (w 2022 r. – 2 mieszkania).

WSKAŹNIK

Liczba nowoutworzonych mieszkań wspomaganych z koszykiem usług dostosowanych do indywidualnych potrzeb osoby (SRUS-W1):
2025 r. – 6 ↑

[20] Od 1 listopada 2023 r. mieszkania chronione zostały zastąpione mieszkaniami treningowymi i wspomaganymi (zgodnie z nowelizacją ustawy o pomocy społecznej z dnia 28 lipca 2023 r.).

- **Wzrost liczby gmin, na terenie których realizowano usługi transportu indywidualnego**

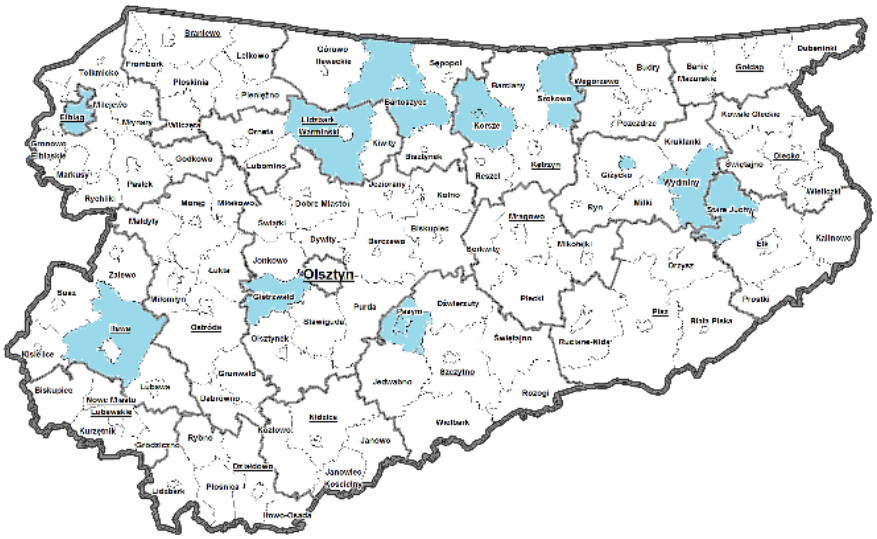
Transport indywidualny realizowany na terenie gminy stanowi istotny element wsparcia osób, które ze względu na wiek, niepełnosprawność, stan zdrowia mają ograniczone możliwości samodzielnego przemieszczania się. Przyczynia się tym samym do zwiększenia dostępności usług, przeciwdziała wykluczeniu społecznemu oraz wspiera samodzielność osób wymagających wsparcia.

Z informacji pozyskanych przez ROPS wynika, że liczba gmin realizujących usługę transportu indywidualnego systematycznie rośnie. W 2022 r. tego typu wsparcie realizowało 11 gmin, a w 2025 r. – 17 gmin (gmina miejska Giżycko, Korsze, Pasym, Kurzętnik, Srokowo, Dywity, gmina wiejska Lidzbark Warmiński, Sępopol, Orzysz, Gietrzwałd, gmina wiejska Iława, Miasto Elbląg, gmina Iłowo-Osada, Stare Juchy, Barciany, Stawiguda, Jedwabno).

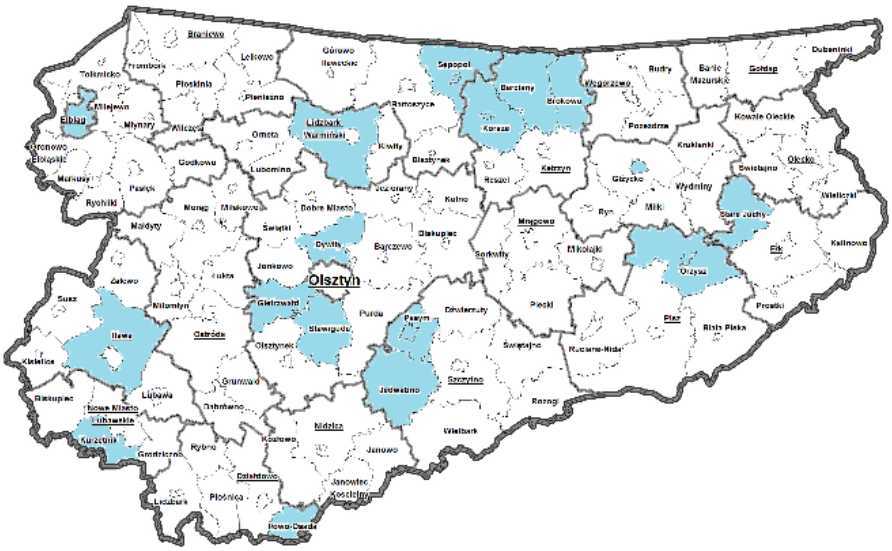
Liczba gmin, na terenie których realizowane są usługi transportu indywidualnego: 2025 r. – 17 ⇧

Mapa 8. Gminy, na terenie których realizowano usługi transportu indywidualnego w 2022 r. i 2025 r.

2022 r.

2025 r.

Źródło: Opracowanie własne ROPS

- **Wzrost liczby osób korzystających z usług opieki wytchnieniowej**

Realizacja działań z zakresu opieki wytchnieniowej ma na celu wsparcie osób sprawujących codzienną opiekę nad osobami zależnymi (osobami starszymi, osobami z niepełnosprawnościami, osobami w kryzysie zdrowia psychicznego). Dzięki świadczonym usługom opiekunowie mogą skorzystać z czasowego zastępstwa w wykonywaniu obowiązków opiekuńczych, zyskując czas np. na odpoczynek, czy też załatwienie spraw osobistych, urzędowych, itp. Usługi opieki wytchnieniowej dostosowane są do indywidualnych potrzeb osoby wymagającej wsparcia. Mogą być realizowane zarówno w miejscu zamieszkania, jak i w innych miejscach zapewniających bezpieczne i profesjonalne wsparcie. Jak wynika z informacji pozyskanych na potrzeby monitoringu, w 2025 r. mieszkania o charakterze wytchnieniowym funkcjonowały w dwóch gminach, tj. w gminie miejskiej Iława oraz miejskiej Bartoszyce.

Ponadto według danych pozyskanych przez ROPS w 2025 r. na terenie województwa funkcjonowały 73 podmioty świadczące usługę opieki wytchnieniowej – o 39 więcej niż w 2022 r.

WSKAŹNIK

Liczba podmiotów świadczących usługę opieki wytchnieniowej:
2025 r. – 73 ↑

Usługa opieki wytchnieniowej realizowana jest przez gminy, głównie we współpracy z organizacjami pozarządowymi. MRPiPS w latach 2022-2025 realizowało program „Opieka wytchnieniowa”, z którego w województwie warmińsko-mazurskim skorzystały w 2025 r. 52 gminy, obejmując opieką 712 osób (kwota dofinansowania 4 940 932 zł zł). To zauważalny wzrost w porównaniu do 2022 r., kiedy z programu skorzystało 30 gmin, a wsparciem objęto 347 osób.

Tabela 20. Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2022-2025

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025
liczba jednostek, które uzyskały dofinansowanie	30	35	47	52
liczba osób objętych programem	347	363	586	712
łączna kwota dofinansowania w zł	2 364 728	2 148 646	5 121 860	4 940 932

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie

- **Wzrost liczby usamodzielnionych mieszkańców placówek całodobowych**

Usamodzielnianie mieszkańców placówek całodobowych jest procesem przygotowywania osób do możliwie niezależnego funkcjonowania w środowisku lokalnym, z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb, możliwości oraz stopnia samodzielności. Istotnym elementem jest rozwijanie kompetencji niezbędnych do codziennego funkcjonowania, tj. przygotowywanie posiłków, utrzymanie porządku, gospodarowanie środkami finansowymi, czy też załatwianie spraw urzędowych. Skuteczny proces usamodzielnienia przyczynia się do poprawy jakości życia, ograniczenia ryzyka wykluczenia społecznego oraz zwiększenia aktywności społecznej i zawodowej.

Według danych ze Sprawozdania MRPiPS-05 liczba osób usamodzielnionych, w województwie warmińsko-mazurskim, w latach 2022-2025 utrzymywała się na podobnym poziomie, tj.: 23 osoby w 2022 r. i 26 osób w 2025 r.

Odsetek DPS, w których wprowadzono badania okresowej oceny możliwości usamodzielnienia mieszkańca w województwie warmińsko-mazurskim, zarówno w 2022 r., jak i w 2025 r. wyniósł 7,5%.

WSKAŹNIK

Odsetek DPS, w których wprowadzono badania okresowej oceny możliwości usamodzielnienia mieszkańca (SRUS-W11): 2025 r. – 7,5%

- **Wzrost liczby opiekunów faktycznych korzystających z usług wspierających**

Opiekunowie faktyczni to osoby, które na co dzień sprawują opiekę nad członkiem rodziny lub bliską osobą wymagającą wsparcia z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności, nie wykonując tej roli zawodowo. Najczęściej są to małżonkowie, dzieci, rodzice, którzy pomagają w codziennych czynnościach. Ich zaangażowanie jest kluczowe w umożliwieniu osobom zależnym pozostania jak najdłużej w środowisku lokalnym. Opiekunowie faktyczni sprawując opiekę nad najbliższymi często robią to kosztem własnego zdrowia, życia zawodowego i prywatnego. Obowiązki opiekuńcze wiążą się też z dużym obciążeniem zarówno fizycznym, jak i psychicznym, co może prowadzić do przemęczenia i wypalenia. Wsparcie w postaci poradnictwa czy też szkoleń pozwala odciążyć opiekunów

faktycznych i zwiększyć ich kompetencje. Dzięki temu mogą oni skuteczniej sprawować opiekę, dbając przy tym o własne potrzeby i dobrostan.

Wsparcie opiekunów faktycznych jest możliwe, m.in. dzięki projektom dofinansowanym z Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027. W 2025 r. z ww. wsparcia skorzystało 130 opiekunów faktycznych.

WSKAŹNIK
Liczba opiekunów faktycznych/ nieformalnych objętych wsparciem w programie (FEWiM): 2025 r. – 130 ↑

- **Wzrost liczby osób, które podniosły kwalifikacje i kompetencje na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej**

Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr jest jednym z kluczowych warunków skutecznego rozwoju usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej. Zmieniające się potrzeby osób wymagających wsparcia oraz rozwój nowych form pomocy sprawiają, że pracownicy muszą stale aktualizować swoją wiedzę i doskonalić umiejętności zawodowe. Dzięki temu są lepiej przygotowani do świadczenia usług dostosowanych do indywidualnych potrzeb osób wymagających wsparcia. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i kompetencji przyczynia się również do podnoszenia jakości świadczonych usług oraz zwiększenia ich dostępności. Wykwalifikowani pracownicy szybciej identyfikują potrzeby osób wymagających pomocy, efektywniej współpracują z rodzinami, organizacjami pozarządowymi i instytucjami. Przekłada się to na większą skuteczność realizowanych działań oraz lepsze wykorzystanie dostępnych zasobów.

Z informacji pozyskanych przez ROPS od JST na potrzeby monitoringu Planu wynika, że liczba osób podnoszących kwalifikacje i kompetencje na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej na rzecz osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, osób w kryzysie zdrowia psychicznego) systematycznie rośnie. W 2025 r. osób takich było 301, tj. o 137 więcej niż w 2022 r.

WSKAŹNIK

Liczba osób, które podniosły kwalifikacje i kompetencje na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej: 2025 r. – 301 ↑

- **Wzrost dostępności usług w zakresie opieki długoterminowej świadczonej w miejscu zamieszkania**

Opieka długoterminowa świadczona w miejscu zamieszkania stanowi ważny element systemu wsparcia dla osób niesamodzielnych, chorych, z niepełnosprawnościami, seniorów. Umożliwia zapewnienie niezbędnej pomocy bez konieczności opuszczania własnego domu, co pozytywnie wpływa na samopoczucie i jakość życia osób wymagających wsparcia. Świadczenie opieki długoterminowej w miejscu

zamieszkania obejmuje szeroki zakres usług dostosowanych do indywidualnych potrzeb, w tym usługi pielęgnacyjne, rehabilitacyjne, opiekuńcze oraz wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności. Ważnym elementem jest też monitorowanie stanu zdrowia oraz współpraca z rodziną i personelem medycznym.

W latach 2022-2025 usługi w zakresie opieki długoterminowej w miejscu zamieszkania świadczone były w 13 gminach województwa warmińsko-mazurskiego. Jednocześnie liczba miejsc opieki długoterminowej zwiększyła się z 407 w 2022 r. do 517 w 2025 r., tj. o 110.

Liczba miejsc opieki długoterminowej świadczonej w miejscu zamieszkania: 2025 r. – 517

Wnioski i rekomendacje

WNIOSKI	REKOMENDOWANE DZIAŁANIA	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Województwo charakteryzuje ograniczoną dostępnością do usług z powodu barier transportowych, dotykających w szczególności mieszkańców obszarów wiejskich oraz północnych i wschodnich obszarów województwa.	Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu komunikacyjnemu i zwiększeniu dostępności usług, m.in. poprzez rozwój usług transportowych typu door to door.	1. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 2. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
Niewystarczająco rozwinięty jest system wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących opiekę nad osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w szczególności miejsc opieki wytchnieniowej, szkoleń, wsparcia informacyjnego i psychologicznego.	1. Realizacja usług wspierających opiekunów faktycznych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, m.in.: – usługa opieki wytchnieniowej, – poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne, rodzinne, – wsparcie informacyjne, – wsparcie edukacyjne w zakresie podstawowej opieki nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, – upowszechnianie bazy podmiotów szkolących i bazy szkoleń (baza danych portalu KPO, BUR). 2. Tworzenie miejsc czasowej opieki dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. 3. Zlecanie NGO organizacji szkoleń dla opiekunów osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. 4. Szkolenia opiekunów faktycznych z zakresu opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym opieki długoterminowej).	1. Budżet JST 2. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 3. Programy rządowe, w tym „Opieka wytchnieniowa”, Fundusz Solidarnościowy

W województwie niedostatecznie rozwinięty jest system mieszkalnictwa o charakterze wspomaganym.	Rozwój mieszkalnictwa treningowego i wspomaganego z szerokim pakietem wsparcia specjalistycznego, sieci centrów opiekuńczo-mieszkalnych oraz innych form grupowego mieszkalnictwa osób z niepełnosprawnością (np. wspomaganych społeczności mieszkaniowych).	1. Budżet JST 2. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 3. Programy rządowe, w tym „Za życiem”, „Centra opiekuńczo-mieszkalne”, „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” – Wspomagane Społeczności Mieszkaniowe
Zbyt mała liczba wyspecjalizowanej kadry świadczącej usługi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	1. Uruchamianie w regionie za pośrednictwem szkół wyższych specjalizacji pedagogicznych ukierunkowanych na pracę z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym. 2. Ukierunkowanie umiejętności i kompetencji osób pracujących w zawodach medycznych i okołomedycznych na pracę z osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. 3. Szkolenia podnoszące kwalifikacje i kompetencje kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej.	1. Budżet Państwa 2. Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 - projekt koordynacyjny 3. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027 (w tym Projekt strategiczny „Społeczny wymiar Warmii i Mazur – wsparcie i opieka”)

Wskaźniki

Lp.	Wskaźnik	2022 – wartość bazowa	2023	2024	2025	Prognoza-2025 (wzrost, spadek)*
WSKAŹNIKI MONITOROWANE NA POZIOMIE STRATEGII ROZWOJU USŁUG SPOŁECZNYCH						
1.	Liczba nowo utworzonych mieszkań wspomaganych z koszykiem usług dostosowanych do indywidualnych potrzeb osoby (W1)	2	0	4	6	WZROST
2.	Odsetek gmin, w których zostanie utworzone centrum usług społecznych (W2)	0	0	0	0,9	WZROST
3.	Odsetek gmin, w których zostanie utworzone miejsce koordynacji usług społecznych (W3)	0	0	0	0	WZROST
4.	Odsetek dzieci, dla których sporządzono plan pomocy dziecku i rodzinie powstały w oparciu o zespoły multidyscyplinarne (co najmniej z poziomu powiatu) w ogólnej liczbie wszystkich dzieci odseparowanych od rodziny (we wszystkich formach pieczy zastępczej) (W4)	13,4	13,7	13,8	16,9	WZROST
5.	Odsetek rodzin, w stosunku do których zastosowano kompleksową analizę możliwości reintegracji (W5)	70,8	78,7	73,8	74,6	WZROST
6.	Odsetek dzieci przebywających w pieczy zastępczej, które wychowują się w rodzinnej pieczy zastępczej (W6)	76,3	75,3	74,9	74,1	WZROST
7.	Odsetek placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia całodobowego przekształconych w dzienne ośrodki wsparcia rodziny (W7)	0	0	0	0	WZROST
8.	Odsetek interdyscyplinarnych zespołów wsparcia rodziny działających na terenie każdego powiatu (W8)	8,6	6,9	6,9	7,8	WZROST
9.	Odsetek wychowanków, którzy w okresie do 3 lat od usamodzielnienia zamieszkują w lokalu do własnej dyspozycji (W9)	21,8	25,8	24,1	24,4	WZROST
10.	Odsetek stacjonarnych placówek opieki przekształconych w placówki realizujące kompleksowe usługi, stacjonarne i środowiskowe, w tym usługi realizujące stacjonarną opiekę krótkoterminową (W10)	0	0	0	0	WZROST

Lp.	Wskaźnik	2022 – wartość bazowa	2023	2024	2025	Prognoza-2025 (wzrost, spadek)*
11.	Odsetek DPS, w których wprowadzono badania okresowej oceny możliwości usamodzielnienia mieszkańca (W11)	7,5	7,7	9,6	7,5	WZROST
12.	Liczba powstałych centrów opiekuńczo-mieszkalnych (W14)	1	0	1	0	WZROST
13.	Liczba utworzonych przedsiębiorstw społecznych (W15)	3	36	16	36	WZROST
14.	Odsetek gmin, w których uruchomiono specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (W16)	27,6	25,9	26,7	25,0	WZROST
15.	Odsetek gmin, w których zabezpieczono dzienne formy pobytu i wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (W17)	50,9	51,7	51,7	51,7	WZROST
16.	Odsetek gmin realizujących standard działań profilaktycznych i interwencyjnych w zakresie mieszkalnictwa pozwalających kontrolować zadłużenie i zapobiegać eksmisjom (W18)	17,2	18,1	18,1	19,0	WZROST
17.	Liczba gmin, w których są świadczone usługi streetworkerów zintegrowane z systemem interwencyjnych usług schronienia i innymi usługami typu outreach (W19)	3	3	3	2	WZROST
18.	Odsetek placówek dla osób w kryzysie bezdomności przekształconych w zespolone mieszkania wspomagane lub w placówki o charakterze interwencyjnym (W20)	0	0	0	0	WZROST
19.	Liczba utworzonych społecznych agencji najmu, zapewniających możliwość wynajęcia lokalu mieszkalnego m.in. osobom w kryzysie bezdomności lub zagrożonym bezdomnością oraz innym grupom objętym planem (W21)	0	0	0	0	WZROST
WSKAŹNIKI DODATKOWE						
Wspólne dla wszystkich obszarów interwencji						
20.	Liczba osób objętych usługami o charakterze opiekuńczym	5 383	5 346	5 497	5 661	WZROST
21.	Liczba podmiotów świadczących usługę opieki wytchnieniowej	34	45	56	73	WZROST
22.	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	0	0	109	1275	WZROST

Lp.	Wskaźnik	2022 – wartość bazowa	2023	2024	2025	Prognoza-2025 (wzrost, spadek)*
23.	Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie	0	0	0	116	WZROST
24.	Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie	0	0	448	2 983	WZROST
25.	Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie	0	0	0	1 017	WZROST
26.	Liczba opiekunów faktycznych/nieformalnych objętych wsparciem w programie	0	0	0	130	WZROST
27.	Liczba osób objętych programem polityki zdrowotnej	0	0	0	0	WZROST
28.	Liczba wdrożonych programów polityki zdrowotnej	0	0	0	0	WZROST
29.	Liczba osób objętych usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej	0	0	665	4 084	WZROST
30.	Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne	0	0	1	2	WZROST
Obszar IA - Rodzina						
31.	Liczba dzieci korzystających z usług zespołów wczesnego wspomagania rozwoju	2 680	3 065	3 264	3 252	WZROST
32.	Odsetek dzieci do 3 r.ż. objętych opieką instytucjonalną (żłobki, kluby dziecięce)	17,2	18,9	23,3	**	WZROST
33.	Odsetek dzieci objętych edukacją przedszkolną	88,8	90,5	92,9	94,0	WZROST
34.	Odsetek osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego, w tym rodzinnego w liczbie mieszkańców województwa	1	0,9	0,9	0,7	WZROST
35.	Liczba rodzin wspierających	0	0	1	10	WZROST
36.	Liczba osób korzystających z placówek wsparcia dziennego dla dzieci oraz rodzin z dziećmi	1 648	1 562	1 534	1 776	WZROST
37.	Liczba osób objętych interwencją kryzysową	1 642	1 262	1 309	1 350	SPADEK
38.	Odsetek rodzin objętych pracą asystentów rodziny w liczbie rodzin objętych pomocą społeczną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	39,9	39,7	43,7	45,9	WZROST
Obszar IB – Piecza zastępcza						
39.	Liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka	1 736	1 739	1 750	1 748	WZROST

Lp.	Wskaźnik	2022 – wartość bazowa	2023	2024	2025	Prognoza-2025 (wzrost, spadek)*
40.	Liczba dzieci i młodzieży z pieczy objętych wsparciem w projekcie	0	0	770	904	WZROST
41.	Liczba opiekunów zastępczych objętych wsparciem w projekcie	0	0	430	492	WZROST
42.	Liczba pozyskanych kandydatów na rodziców zastępczych/ prowadzących rodzinne domy dziecka	0	0	26	47	WZROST
43.	Liczba zrealizowanych kampanii promocyjnych	0	0	5	8	WZROST
44.	Liczba wybudowanych obiektów	0	0	0	0	WZROST
45.	Liczba zakupionych obiektów	0	0	0	0	WZROST
46.	Liczba dostosowanych obiektów	0	0	1	2	WZROST
47.	Liczba osób usamodzielnianych objętych wsparciem w projekcie	0	0	104	146	WZROST
48.	Liczba kadry placówek pieczy zastępczej objętej wsparciem w projekcie	0	0	50	179	WZROST
	Obszar II – Osoby starsze					
49.	Liczba podmiotów świadczących usługi na rzecz osób starszych, funkcjonujących w środowisku lokalnym, w tym m.in. dzienne domy pomocy, kluby samopomocy, kluby seniora, gospodarstwa opiekuńcze, rodzinne domy pomocy, UTW/ATW.	207	192	195	191	WZROST
	Obszar III – Osoby z niepełnosprawnościami					
50.	Liczba powstałych wspomaganych społeczności mieszkaniowych	0	0	0	1	WZROST
51.	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych aktywizacją społeczną i zawodową	54 522	45 029	47 730	65 212	WZROST
	Obszar IV – Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (wcześniej: Osoby z zaburzeniami psychicznymi i w kryzysie psychicznym)					
52.	Liczba osób, które skorzystały z oferty centrów zdrowia psychicznego	6 362	12 571	13 029	13 478	WZROST

* poprzez prognozę rozumiany jest oczekiwany kierunek zmian w danym wskaźniku

** dane za 2025 r. nie były dostępne w chwili opracowywania dokumentu